PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. rugsėjo 21 d. *

Byloje T-306/01

Ahmed Ali Yusuf, gyvenantis Spånga (Švedija),

Al Barakaat International Foundation, įsteigta Spånga,

atstovaujami advokačių L. Silbersky ir T. Olsson,

ieškovai,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą M. Vitsentzatos, I. Rådestad, E. Karlsson ir M. Bishop,

ir

* Proceso kalba: švedų.

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą A. Van Solinge, J. Enegren ir C. Brown, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovus,

palaikomus

Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, atstovaujamos iš pradžių M. J. Collins, vėliau R. Caudwell, padedamos *barrister* S. Moore, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

iš pradžių dėl pateikto prašymo panaikinti, pirma, 2001 m. kovo 6 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 337/2000 (OL L 67, p. 1), bei, antra, 2001 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2199/2001, ketvirtą kartą keičiantį Reglamentą Nr. 467/2001 (OL L 295, p. 16), vėliau dėl prašymo panaikinti 2002 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir organizacijoms, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001 (OL L 139, p. 9),

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas N. J. Forwood, teisėjai J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij ir M. Vilaras,

kancleris H. Jung,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2003 m. spalio 14 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos, 1945 m. birželio 26 d. pasirašytos San Franciske (Jungtinės Amerikos Valstijos), 24 straipsnio 1 dalį Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) narės „patiki Saugumo Tarybai pagrindinę atsakomybę už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą ir susitaria, kad, vykdydama savo pareigas, susijusias su šia atsakomybe, Saugumo Taryba veikia jų vardu".

2 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį „JTO narės, remdamosi šia Chartija, sutinka paklusti Saugumo Tarybos nutarimams ir juos vykdyti".

3 Remiantis Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalimi, Saugumo Tarybos sprendimus dėl tarptautinės taikos bei saugumo palaikymo „Jungtinių Tautų narės įgyvendina tiesiogiai, taip pat savo veiksmais per atitinkamas tarptautines institucijas, kurių narės jos yra".

4 Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnį „jeigu Jungtinių Tautų narių įsipareigojimai pagal šią Chartiją prieštarauja jų įsipareigojimams pagal kokį nors kitą tarptautinį susitarimą, jų įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę".

5 Pagal ES 11 straipsnio 1 dalį:

„Sąjunga nustato ir įgyvendina visas užsienio ir saugumo politikos sritis apimančią bendrą užsienio ir saugumo politiką, kurios tikslai yra šie:

— apsaugoti Sąjungos bendrąsias vertybes, svarbiausius interesus, savarankiškumą ir vientisumą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos principų,

— visokeriopai stiprinti Sąjungos saugumą,

— išlaikyti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos principais <...>"

6 Pagal EB 301 straipsnį:

„Tais atvejais, kai bendroji pozicija ar bendrasis veiksmų planas, patvirtinti pagal Europos Sąjungos sutarties nuostatas, susijusias su bendra užsienio ir saugumo politika, numato, kad Bendrija visiškai nutrauks arba iš dalies apribos ekonominius santykius su viena ar keletu trečiųjų šalių, Taryba imasi būtinų skubių priemonių. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, remdamasi Komisijos pasiūlymu."

7 EB sutarties 60 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Jei 301 straipsnyje numatytais atvejais manoma, kad Bendrijai reikia imtis veiksmų, Taryba gali 301 straipsnyje nustatyta tvarka atitinkamų trečiųjų šalių atžvilgiu imtis reikalingų neatidėliotinų priemonių, taikomų kapitalo judėjimui ir mokėjimams."

8 Pagal EB 307 straipsnio pirmąją pastraipą:

„Šios Sutarties nuostatos neturi turėti įtakos teisėms ir pareigoms, kylančioms iš susitarimų, sudarytų iki 1958 m. sausio 1 d., arba įstojančioms valstybėms – iki įstojimo datos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių."

9 Galiausiai EB 308 straipsnis nustato:

„Jei pasirodytų, kad veikiant bendrajai rinkai vienam iš Bendrijos tikslų pasiekti reikia imtis Bendrijos veiksmų, kuriems ši Sutartis nenumato reikalingų įgaliojimų, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, vieningu sprendimu imasi reikiamų priemonių."

Ginčo aplinkybės

10 1999 m. spalio 15 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba (toliau – Saugumo Taryba) priėmė Rezoliuciją 1267 (1999), kurioje, be kita ko, ji pasmerkė tai, kad Afganistano teritorijoje teroristams vis dar teikiamas prieglobstis, vedami jų apmokymai ir kad joje rengiami teroro aktai; dar kartą patvirtino savo įsitikinimą, kad tarptautinio terorizmo pažabojimas yra būtinas taikai ir tarptautiniam saugumui užtikrinti, ir pasmerkė tai, kad Talibanas ir toliau teikia prieglobstį Osamai bin Ladenui (daugumoje Bendrijos institucijų priimtų dokumentų versijose prancūzų kalba rašoma Oussama ben Laden) ir jam bei su juo susijusiems asmenims leidžia vadovauti teroristų rengimo stovyklų tinklui iš Talibano kontroliuojamos teritorijos

ir naudotis Afganistanu kaip tarptautinių teroristinių operacijų rengimo baze. Šios rezoliucijos 2 punkte Saugumo Taryba iš Talibano reikalauja nedelsiant išduoti Osamą bin Ladeną kompetentingoms valdžios institucijoms. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio įpareigojimo, Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje nustatyta, kad visos valstybės turi „įšaldyti lėšas ir kitus finansinius išteklius, gaunamus iš Talibanui priklausančio arba tiesiogiai ar netiesiogiai jo kontroliuojamo turto, arba iš turto, priklausančio ar kontroliuojamo bet kurios Talibanui priklausančios ar jo kontroliuojamos įmonės, kuriuos nurodo pagal 6 punktą įsteigtas komitetas, ir prižiūrėti, kad jų piliečiai ar bet kurie jų teritorijoje esantys asmenys neperduotų Talibanui arba bet kuriai jam priklausančiai ar tiesiogiai ar netiesiogiai jo kontroliuojamai įmonei valdyti ir naudoti nagrinėjamų ar kitų lėšų ar finansinių išteklių, nebent kiekvienu atskiru atveju komitetas išduoda leidimą humanitariniais tikslais."

11 Rezoliucijos 1267 (1999) 6 punkte Saugumo Taryba, remdamasi savo laikino vidaus reglamento 28 straipsniu, nusprendė įsteigti Saugumo Tarybos komitetą, sudarytą iš visų jos narių (toliau – Sankcijų komitetas), atsakingą už tai, kad valstybės įgyvendintų 4 punkte nustatytas priemones, už 4 punkte nurodytų lėšų bei kitų finansinių išteklių nustatymą ir už prašymų leisti nukrypti nuo tame pačiame punkte numatytų priemonių nagrinėjimą.

12 Taryba, manydama, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 1999 m. lapkričio 15 d. priėmė Bendrąją poziciją 1999/727/BUSP, susijusią su ribojančiomis priemonėmis Talibano atžvilgiu (OL L 294, p. 1). Šios bendrosios pozicijos 2 straipsnis numato Talibanui užsienyje priklausančių lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą, laikantis Saugumo Tarybos rezoliucijos 1267 (1999) numatytų sąlygų.

13 2000 m. vasario 14 d. Taryba, remdamasi EB 60 ir 301 straipsniais priėmė Reglamentą (EB) Nr. 337/2000 dėl skrydžių uždraudimo ir lėšų bei kitų finansinių išteklių įšaldymo Afganistano Talibano atžvilgiu (OL L 43, p. 1).

14 2000 m. gruodžio 19 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1333 (2000), be kita ko, reikalaujančią, kad Talibanas vykdytų Rezoliuciją 1267 (1999) ir kad tarptautiniams teroristams ir jų organizacijoms nebūtų teikiamas prieglobstis, o Osama bin Ladenas būtų išduotas kompetentingoms institucijoms ir patrauktas atsakomybėn. Saugumo Taryba nusprendė ypač sustiprinti skrydžių uždraudimą ir lėšų įšaldymą, nustatytą Rezoliucija 1267 (1999). Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktis nustato, kad visos šalys privalo „nedelsdamos įšaldyti lėšas ir kitus finansinius išteklius, priklausančius Osamai bin Ladenui bei Sankcijų komiteto nustatytiems su juo susijusiems asmenims ar įmonėms, įskaitant organizaciją *Al-Qaida*, ir lėšas, gaunamas iš turto, priklausančio Osamai bin Ladenui ir su juo susijusiems asmenims bei įmonėms arba jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamo, ir užtikrinti, kad nei nagrinėjamos, nei visos kitos lėšos ar finansiniai ištekliai nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai jų piliečių ar bet kurių jų teritorijoje esančių asmenų naudojami Osamos bin Ladeno, jo bendrininkų ar bet kurios jiems priklausančios ar tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamos įmonės, įskaitant organizaciją *Al-Qaida*, naudai."

15 Toje pačioje nuostatoje Saugumo Taryba įpareigojo Sankcijų komitetą, remiantis valstybių ir regioninių organizacijų pateikta informacija, atnaujinti asmenų ir organizacijų, nurodyto komiteto pripažintų susijusių su Osama bin Ladenu, įskaitant *Al-Qaida* organizaciją, sąrašą.

16 Rezoliucijos 1333 (2000) 23 punkte Saugumo taryba nusprendė, kad priemonės, visų pirma nustatytos 8 punkte, bus taikomos 12 mėnesių laikotarpiu, o jam pasibaigus, ji nuspręs, ar pratęsti jas ilgesniam laikotarpiui tomis pačiomis sąlygomis.

17 Taryba, nusprendusi, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2001 m. vasario 26 d. priėmė Bendrąją poziciją 2001/154/BUSP dėl papildomų ribojančių priemonių Talibanui, iš dalies keičiančią Bendrąją poziciją 96/746/BUSP (OL L 57, p. 1). Šios bendrosios pozicijos 4 straipsnis nustato:

„Osamai bin Ladenui ir (Sankcijų komiteto) nustatytiems su juo susijusiems asmenims ar organizacijoms pasiklausančios lėšos ar kiti finansiniai ištekliai bus įšaldyti ir jokios lėšos ar kiti finansiniai ištekliai nebus prieinami Osamai bin Ladenui nei kitiems su juo susijusiems asmenims ar organizacijoms, (Sankcijų komiteto) nustatytiems remiantis Rezoliucijos 1333 (2000) nuostatomis."

18 2001 m. kovo 6 d. Taryba EB 60 ir 301 straipsnių pagrindu priėmė Reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą bei panaikinantį Reglamentą Nr. 337/2000 (OL L 67, p. 1).

19 Pagal šio reglamento 3 konstatuojamąją dalį Rezoliucijoje 1333 (2000) numatytos priemonės „patenka į Sutarties taikymo sritį ir todėl, ypač siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo, būtina priimti Bendrijos teisės aktus, kad Bendrijos teritorijoje būtų įgyvendinti atitinkami Saugumo Tarybos sprendimai".

20 Reglamento Nr. 467/2001 1 straipsnis apibrėžia „lėšas“ ir „lėšų įšaldymą“.

21 Pagal Reglamento Nr. 467/2001 2 straipsnį:

„1. Visos I priede išvardytos lėšos, priklausančios bet kuriems Sankcijų komiteto nustatytiems fiziniams arba juridiniams asmenims, įmonėms ar organizacijoms, ir finansiniai ištekliai yra įšaldomi.

2. Lėšos ar finansiniai ištekliai negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai atiduoti naudotis I priede išvardytiems Sankcijų prieš Talibaną komiteto nustatytiems asmenims, įmonėms ar organizacijoms arba naudojami jų naudai.

3. 1 ir 2 dalys netaikomos lėšoms ir finansiniams ištekliams, kuriems taikomos Sankcijų prieš Talibaną komiteto nustatytos leidžiančios nukrypti nuostatos. Šios leidžiančios nukrypti nuostatos gali būti nustatytos tarpininkaujant II priede išvardytoms valstybių narių kompetentingoms institucijoms.“

22 Reglamento Nr. 467/2001 I priede pateiktas asmenų, įmonių ar organizacijų, kurių atžvilgiu pagal 2 straipsnį numatytas lėšų įšaldymas, sąrašas. Pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnio 1 dalį Komisija, remdamasi Saugumo Tarybos ar Sankcijų komiteto sprendimais, turi teisę pakeisti ar papildyti nurodytą I priedą.

23 2001 m. kovo 8 d. Sankcijų komitetas paskelbė pirmą konsoliduotą organizacijų ir asmenų, kurių lėšos turėtų būti įšaldomos pagal Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999) ir 1333 (2000), sąrašą. Vėliau šis sąrašas kelis kartus buvo keičiamas ir pildomas. Komisija pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnį priėmė keletą reglamentų, kuriais ji pakeitė ar papildė šio reglamento I priedą.

24 2001 m. lapkričio 19 d. Sankcijų komitetas paskelbė apie naują 2001 m. kovo 8 d. sąrašo papildymą, įtraukiant šią grupę ir tris asmenis:

— „*Barakaat International Foundation*, 4036 Spånga, Stokholmas, Švedija; Rinkebytorget 1, 04 Spånga, Švedija“,

— „Aden, Abdirisak; Akaftingebacken 8, 16367 Spånga, Švedija; gimęs 1968 m. birželio 1 d.“,

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvagen 21, 17750 Spånga, Švedija; gimęs 1955 m. sausio 1 d.“,

— „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Švedija; gimęs 1974 m. lapkričio 20 d .“

25 2001 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2199/2001, ketvirtą kartą iš dalies keičiančiu Reglamentą Nr. 467/2001 (OL L 277, p. 25), į šio reglamento I priedą, be kitų pavadinimų ir pavardžių, įtrauktas aptariamos grupės pavadinimas ir trijų asmenų pavardės.

26 2002 m. sausio 16 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1390 (2002), nustatančią priemones Osamos bin Ladeno, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu. Šios rezoliucijos 1 ir 2 punktuose iš esmės numatoma pratęsti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje ir Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje nustatytas priemones, būtent lėšų įšaldymą. Pagal Rezoliucijos 1390 (2002) 3 punktą praėjus dvylikai mėnesių nuo priemonių priėmimo Saugumo Taryba jas peržiūri ir nusprendžia jas pratęsti arba patobulinti.

27 Taryba, nusprendusi, kad šiai rezoliucijai įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2002 m. gegužės 27 d. priėmė Bendrąją poziciją 2002/402/BUSP dėl ribojančių priemonių prieš Osamą bin Ladeną, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narius bei su jais susijusius kitus asmenis, grupes ir organizacijas, panaikinančią Bendrąsias pozicijas 96/746, 1999/727, 2001/154 ir 2001/771/BUSP (OL L 139, p. 4). Šios bendrosios pozicijos 3 straipsnis konkrečiai numato pagal Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999) ir 1333 (2000) Sankcijų komiteto parengtame sąraše nurodytų asmenų, grupių ir organizacijų lėšų bei kito finansinio turto ar ekonominių išteklių įšaldymą.

28 2002 m. gegužės 27 d. Taryba, remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 881/2002, nustatantį tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001 (OL L 139, p. 9).

29 Pagal šio reglamento 4 konstatuojamąją dalį Saugumo Tarybos rezoliucijoje 1390 (2002) numatytos priemonės „patenka į Sutarties taikymo sritį ir todėl, ypač siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo, būtina priimti Bendrijos teisės aktus, kad Bendrijos teritorijoje būtų įgyvendinti atitinkami Saugumo Tarybos sprendimai".

30 Reglamento Nr. 881/2002 1 straipsnis „lėšas" ir „lėšų įšaldymą" iš esmės apibrėžia taip pat kaip ir Reglamento Nr. 467/2001 1 straipsnis.

31 Pagal Reglamento Nr. 881/2002 2 straipsnį:

„Visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys, valdomi ar laikomi fizinių ar juridinių asmenų, grupių ar organizacijų, nurodytų Sankcijų komiteto ir išvardytų I priede, yra įšaldomi.

2. Sankcijų komiteto nurodyti ir I priede išvardyti fiziniai ar juridiniai asmenys, grupės ar organizacijos, ar kas nors jų vardu, tiesiogiai ar netiesiogiai, negali naudotis jokiomis lėšomis.

3. Sankcijų komiteto nurodyti ir I priede išvardyti fiziniai ar juridiniai asmenys, grupės ar organizacijos, ar kas nors jų vardu, tiesiogiai ar netiesiogiai, negali naudotis jokiais ekonominiais ištekliais, kad šie asmenys, grupės ar organizacijos negalėtų įsigyti lėšų, prekių ar gauti paslaugų."

32 Reglamento Nr. 881/2002 I priede pateiktas 2 straipsnyje minimų asmenų, grupių ir organizacijų, kurioms taikomas lėšų įšaldymas, sąrašas. Šis sąrašas apima grupės pavadinimą ir trijų asmenų pavardes:

— „*Fondation internationale Barakaat*; 4036 Spånga, Stokholmas, Švedija; Rinkebytorget 1, 04, Spånga, Švedija“,

— „Aden, Adirisak ; Skaftingebacken 8, 16367 Spånga, Švedija, gimęs 1986 m. birželio 1 d.“,

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvagen 21, 17750 Spånga, Švedija, gimęs 1955 m. sausio 1 d.“,

— „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Švedija, gimęs 1974 m. lapkričio 20 d.“

33 2002 m. rugpjūčio 26 d. Sankcijų komitetas nusprendė Abdi Abdulaziz Ali ir Abdirisak Aden vardus išbraukti iš asmenų, grupių ir organizacijų, kurių lėšos ir kiti ekonominiai ištekliai įšaldomi, sąrašo.

34 Todėl 2002 m. spalio 4 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1580/2002, antrą kartą keičiantį Reglamentą Nr. 881/2002 (OL L 237, p. 3).

35 Pagal Reglamento Nr. 1580/2002 1 straipsnio 2 dalį iš Reglamento Nr. 881/2002 I priedo sąrašo, be kitų asmenų, išbraukiami šie asmenys:

— „Ali, Abdi Abdulaziz, Drabantvägen 21, 17750 Spånga, Švedija, gimęs 1955 m. sausio 1 d.“,

— „Aden, Adirisak, Skäftingebacken 8, 16367 Spånga, Švedija, gimęs 1968 m. birželio 1 d.“

36 2002 m. gruodžio 20 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1452 (2002), kuria siekiama palengvinti įsipareigojimų laikymąsi kovojant su terorizmu. Šios rezoliucijos 1 punktas numato tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas ir išimtis, taikomas pagal Rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002) nustatytam lėšų ir ekonominių išteklių, kuriuos valstybės gali suteikti humanitariniais tikslais, įšaldymui, pritarus Sankcijų komitetui.

37 2003 m. sausio 17 d. Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1455 (2003), kuria siekiama pagerinti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje, Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje ir Rezoliucijos 1390 (2002) 1 ir 2 punktuose nustatytų priemonių įgyvendinimą. Remiantis Rezoliucijos 1455 (2003) 2 punktu šios priemonės toliau bus tobulinamos po dvylikos mėnesių ar prireikus anksčiau.

38 Taryba, manydama, kad Saugumo Tarybos rezoliucijai 1452 (2002) įgyvendinti būtina imtis Bendrijos veiksmų, 2003 m. vasario 27 d. priėmė Bendrąją poziciją 2003/140/BUSP dėl Bendrąja pozicija 2002/402 nustatytų ribojančių priemonių taikymo išimčių (OL L 53, p. 62). Šios bendrosios pozicijos 1 straipsnis numato, kad įgyvendindama Bendrosios pozicijos 2002/402 3 straipsnyje nurodytas priemones,

Europos bendrija atsižvelgs į išimtis, kurias taikyti leidžia Saugumo Tarybos rezoliucija 1452 (2002).

39 2003 m. kovo 27 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 561/2003, iš dalies keičiantį – dėl lėšų ir kitų ekonominių išteklių įšaldymui taikomų išimčių – Reglamentą (EB) Nr. 881/2002 (OL L 82, p. 1). Šio reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje Taryba nurodo, kad atsižvelgiant į Rezoliuciją 1452 (2002), reikia suderinti Bendrijos numatytas priemones.

40 Pagal Reglamento Nr. 561/2003 1 straipsnį:

„Reglamentas <...> Nr. 881/2002 papildomas šiuo straipsniu:

2a straipsnis

1. 2 straipsnis netaikomas lėšoms ir ekonominiams ištekliams, jeigu:

a) bet kuri kompetentinga valstybės narės institucija, kaip išvardyta II priede, suinteresuotojo fizinio arba juridinio asmens prašymu nustatė ir nusprendė, kad šios lėšos ir ekonominiai ištekliai yra:

i) reikalingi padengti esmines išlaidas, įskaitant mokėjimą už maisto produktus, nuomą arba turto įkeitimą, vaistus ir medicininį gydymą, mokesčius, išankstines draudimo įmokas ir komunalines paslaugas;

ii) skirti išskirtinai apmokėti pagrįstus profesinius mokesčius ir kompensuotinas sumas už patirtas išlaidas, susijusias su teisinių paslaugų teikimu;

iii) skirti išskirtinai apmokėti mokesčius arba paslaugų mokesčius už kasdieninį įšaldytų lėšų arba ekonominių išteklių aptarnavimą ir laikymą; arba

iv) reikalingi ypatingoms išlaidoms; ir

b) apie tokį sprendimą buvo pranešta Sankcijų komitetui; ir

c) i) jeigu sprendimas priimtas pagal a punkto i, ii arba iii papunkčius, Sankcijų komitetas per 48 valandas nuo pranešimo nepateikė prieštaravimo sprendimui; arba

ii) jeigu sprendimas priimtas pagal a punkto iv papunktį, Sankcijų komitetas pritarė sprendimui.

2. Asmenys, norintys pasinaudoti šio straipsnio 1 dalyje numatytomis nuostatomis, turi pateikti prašymą, adresuotą atitinkamai kompetentingai valstybės narės institucijai, kaip išvardyta II priede.

II priede išvardytos kompetentingos institucijos turi nedelsiant pranešti prašymą pateikusiam asmeniui ir bet kokiems kitiems asmenims, institucijoms ar organizacijoms, jei žinoma, kad jie tiesiogiai susiję, ar prašymas buvo patenkintas.

Kompetentinga institucija taip pat praneša kitoms valstybėms narėms, ar prašymas dėl tokios išimties buvo patenkintas.

3. Bendrijos viduje aptiktoms ir pervestoms lėšoms, skirtoms padengti išlaidas arba pripažintoms atitinkančiomis šio straipsnio reikalavimus, netaikomos tolesnės ribojančios priemonės pagal 2 straipsnį.

<...>"

41 2003 m. gegužės 19 d. Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 866/2003, aštuonioliktą kartą keičiantį Reglamentą Nr. 881/2002 (OL L 124, p. 19). Pagal šio reglamento 1 straipsnį ir priedo 1 dalį Reglamento Nr. 881/2002 I priedas keičiamas skyriuje „Fiziniai asmenys" įrašant vietoj „Ali, Yusaf Ahmed, Hallbybybacken 15, 70 Spånga, Švedija, gimęs 1974 m. lapkričio 20 d." šį tekstą:

„Ali Ahmed YUSAF (alias Ali Galoul), Krälingegränd 33, S-16362 Spånga, Švedija; gimęs 1974 m. lapkričio 20 d. Garbaharey, Somalyje; Švedijos pilietis; Švedijos pasas Nr. 1041635; nacionalinis identifikacijos numeris: 741120-1093."

Procedūra ir šalių reikalavimai

42 Ši byla pagal EB 230 straipsnį buvo pradėta Abdirisk Aden, Abdulaziz Ali ir Ahmed Yusuf bei *Al Barakaat International Foundation* (toliau – *Al Barakaat*) ieškiniu Tarybai ir Komisijai, užregistruotu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2001 m. gruodžio 10 d. T-306/01 numeriu, kuriame jie Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti Reglamentą Nr. 2199/2001,

— panaikinti Reglamentą Nr. 467/2001, o nepatenkinus šio prašymo, jį pripažinti netaikytiną pagal EB 241 straipsnį,

— priteisti bylinėjimosi išlaidas, kurių suma bus nurodyta vėliau.

43 Tame pačiame ieškinyje ieškovai pagal EB 243 straipsnį prašo atidėti Reglamento Nr. 2199/2001 vykdymą.

44 Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2001 m. gruodžio 10 d., ieškovai pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 76a straipsnį pateikė prašymą nagrinėti bylą pagreitinta tvarka. Išklausęs atsakoves Pirmosios instancijos teismas (pirmoji kolegija) 2002 m. sausio 22 d. Sprendimu atmetė šį prašymą dėl teisės klausimų, kurie nagrinėjami šioje byloje, sudėtingo ir opaus pobūdžio.

45 2002 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijos laišku ieškovai buvo informuoti, kad prašymas atidėti Reglamento Nr. 2199/2001 vykdymą negali būti nagrinėjamas, nes nebuvo pateiktas atskiru dokumentu pagal Procedūros reglamento nuostatas. Tačiau tame pačiame laiške buvo pažymėta, kad ir vėliau galima pateikti prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo laikantis pirmiau nurodyto reglamento nuostatų.

46 Savo atsiliepimuose į ieškinį, pateiktuose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. vasario 19 d., Taryba ir Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

47 Dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. kovo 8 d., ieškovai pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones sustabdant Reglamentų Nr. 467/2001 ir Nr. 2199/2001 vykdymą jų atžvilgiu iki bus priimtas sprendimas pagrindinėje byloje.

48 2002 m. kovo 22 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininkas išklausė šalis, dalyvaujant Švedijos Karalystei, atstovaujamai posėdyje.

49 2002 m. gegužės 7 d. Nutartimi (*Aden ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-306/01 R, Rink. p. II-2387) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, nes skubos sąlyga nebuvo patenkinta, atidėdamas bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

50 2002 m. birželio 27 d. laišku Pirmosios instancijos teismo kanceliarija šalių paprašė pateikti savo pastabas dėl Reglamento Nr. 467/2001 panaikinimo ir jo pakeitimo Reglamentu Nr. 881/2002 pasekmių.

51 Ieškovai savo pastabose, pateiktose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. liepos 29 d., nurodė, kad jie savo reikalavimus, ieškinio pagrindus ir argumentus keičia taip, kad dabar jais siekiama Reglamento Nr. 881/2002 (toliau – ginčijamas reglamentas), priimto atsižvelgiant į Saugumo Tarybos rezoliuciją 1390 (2002), kuri nustato sankcijas jų atžvilgiu, panaikinimu. Jie pastebėjo, kad pradinis ieškinys dėl Reglamento Nr. 467/2001 turi būti laikomas netekusiu objekto, nes šis reglamentas buvo panaikintas ginčijamu reglamentu.

52 Taryba savo pastabose, Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktose 2002 m. liepos 12 d., pripažįsta, kad ieškovai turi teisę išplėsti ar pritaikyti pradinius savo ieškinio reikalavimus taip, kad dabar jais būtų siekiama ginčijamo reglamento panaikinimo.

53 Komisija savo pastabose, Pirmosios instancijos teismui pateiktose 2002 m. liepos 10 d., atsižvelgusi į tai, kad Reglamento Nr. 2199/2001 teisinės pasekmės tebesitęsia ginčijamame reglamente, nurodo neprieštaraujanti, kad ieškovai pakeistų savo reikalavimus taip, kad jie būtų susiję su pastaruoju reglamentu.

54 Be to, Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 113 straipsnį pripažinti, kad nebeliko ieškinio, kuriuo ginčijamas Reglamentas Nr. 2199/2001, dalyko ir kad nėra reikalo dėl jo priimti sprendimo.

55 Kita vertus, Komisija, remdamasi Procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalimi ir 116 straipsnio 6 dalimi, prašo suteikti jai įstojančios į bylą Tarybos pusėje šalies statusą. Tačiau ji nurodo paliekanti savo prašymą priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas, kurias ji patyrė tuo metu, kai ieškovai ginčijo Reglamentą Nr. 2199/2001.

56 2002 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei leista įstoti į bylą atsakovių pusėje.

57 2002 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijos laišku ieškovams buvo pasiūlyta pateikti savo pastabas dėl galimų Reglamento Nr. 1580/2002 priėmimo pasekmių ieškinio nagrinėjimui.

58 Pasikeitus Pirmosios instancijos teismo kolegijų sudėčiai prasidėjus naujiems teisminiams metams, t. y. nuo 2002 m. spalio 1 d., teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į antrąją kolegiją, kuriai vėliau buvo paskirta ši byla.

59 Ieškovai savo pastabose dėl Reglamento Nr. 1580/2002 priėmimo pasekmių, pateiktose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. lapkričio 11 d., nurodo, pirma, kad jų ieškinys nebėra pareikštas Komisijai ir, antra, kad Abdirisak Aden ir Abdulaziz Ali daugiau nebeturi jokio ypatingo ir asmeninio intereso palaikyti jų ieškinį, išskyrus bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

60 2002 m. lapkričio 20 d. Sprendimu Pirmosios instancijos teismo kancleris atsisakė įtraukti į bylos medžiagą ieškovų tose pačiose pastabose pateiktus komentarus dėl Tarybos ir Komisijos triplikų, nes tokių komentarų Procedūros reglamentas nenumato.

61 Jungtinė Karalystė savo įstojimo į bylą paaiškinime, Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktame 2003 m. vasario 27 d., Pirmosios instancijos teismo prašo atmesti ieškinį.

62 2003 m. birželio 13 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijos laišku A. A. Yusuf buvo pasiūlyta pateikti pastabas dėl galimų Reglamento Nr. 866/2003 priėmimo pasekmių bylos nagrinėjimui.

63 Savo pastabose, pateiktose Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2003 m. liepos 7 d., A. A. Yusuf iš esmės nurodė, kad Reglamentu Nr. 866/2003 padaryti pakeitimai yra išimtinai redakcinio pobūdžio ir jie neturėtų daryti jokio poveikio bylos nagrinėjimui.

64 Pirmosios instancijos teismas, išklausęs šalis, pagal Procedūros reglamento 51 straipsnį nusprendė bylą perduoti penkių teisėjų kolegijai.

65 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (antroji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas proceso organizavimo priemones pagal savo Procedūros reglamento 64 straipsnį, pateikė raštu Tarybai ir Komisijai klausimą, į kurį jos atsakė per nustatytą terminą.

66 2003 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimi ši byla ir byla T-315/01, *Kadi prieš Tarybą ir Komisiją* buvo sujungtos pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 50 straipsnį, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis.

67 2003 m. spalio 8 d. laišku Komisija Pirmosios instancijos teismo paprašė įtraukti į bylos medžiagą „(Sankcijų komiteto) darbų vykdymą reglamentuojančias gaires", kurias šis komitetas priėmė 2002 m. lapkričio 7 d. ir papildė 2003 m. balandžio 10 dieną. 2003 m. spalio 9 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininko sprendimu šis prašymas buvo patenkintas.

68 A. Aden ir A. Ali pagal Procedūros reglamento 99 straipsnį informavus Pirmosios instancijos teismą apie atsisakymą savo ieškinio ir apie tai, kad jie susitarė su atsakovėmis dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininkas 2003 m. spalio 9 d. Nutartimi nurodė išbraukti šių dviejų ieškovų pavardes iš bylos T-306/01 registro ir priteisė bylinėjimosi išlaidas pagal šalių susitarimą.

69 Atskirais dokumentais, pateiktais Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2003 m. spalio 13 d., A. Yusuf ir *Al Barakaat* pateikė prašymą dėl teisinės pagalbos. Šie prašymai dviem 2004 m. gegužės 3 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios išplėstinės kolegijos pirmininko nutartimis buvo atmesti.

70 2003 m. spalio 14 d. posėdyje buvo išklausytos šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Dėl ginčijamo reglamento priėmimo procedūrinių pasekmių

71 Pagrindinės bylos šalys pripažįsta, jog ieškovai turi teisę savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus pritaikyti taip, kad galėtų reikalauti panaikinti ginčijamą reglamentą, kuris panaikina ir pakeičia Reglamentą Nr. 467/2001, iš dalies pakeistą Reglamentu Nr. 2199/2001. 2002 m. liepos 29 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktose pastabose ieškovai nurodė pritaikę šiam tikslui savo ieškinio reikalavimus, pagrindus ir argumentus.

72 Šiuo klausimu reikia priminti, kad jeigu vykstant procesui sprendimas pakeičiamas kitu sprendimu, kurio dalykas tas pats, jis turėtų būti laikomas nauju faktu, leidžiančiu ieškovui pritaikyti savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus. Iš tiesų, jeigu ieškovo būtų reikalaujama pareikšti naują ieškinį, būtų pažeistas geras teisingumo administravimo ir proceso ekonomijos principas. Be to, būtų neteisinga, jeigu nagrinėjama institucija, susidūrusi su sprendimo, dėl kurio pareikštas ieškinys Bendrijos teisme, kritika, galėtų papildyti ar pakeisti jį kitu ir pasinaudoti šiuo papildymu ar pakeitimu procese taip, kad kitai šaliai būtų užkirstas kelias išplėsti savo pradinius reikalavimus ir ieškinio pagrindus paskesniam sprendimui arba pateikti papildomus reikalavimus ar ieškinio pagrindus dėl jo (1982 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alpha Steel prieš Komisiją*, 14/81, Rink. p. 749, 8 punktas; 1987 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Fabrique de fer de Charleroi ir Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją*, 351/85 ir 360/85, Rink. p. 3639, 11 punktas ir 1988 m. liepos 14 d. Sprendimo *Stahlwerke Peine-Salzgitter prieš Komisiją*, 103/85, Rink. p. 4131, 11 ir 12 punktai; 2000 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CCRE prieš Komisiją*, T-46/98 ir T-151/98, Rink. p. II-167, 33 punktas).

73 Ši teismų praktika taikytina, jeigu reglamentas, kuris tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su asmeniu, vykstant procesui pakeičiamas reglamentu, kurio dalykas yra toks pat.

74 Kadangi ši aplinkybė visais atžvilgiais atitinka nagrinėjamą atvejį, reikia patenkinti ieškovų prašymą pripažinti, kad jų ieškiniu siekiama panaikinti ginčijamą reglamentą tiek, kiek jis susijęs su jais, ir leisti šalims performuluoti savo reikalavimus, ieškinio pagrindus ir argumentus, atsižvelgiant į šį naują faktą.

75 Be to, ieškovai tvirtina, kad jų prašymas panaikinti Reglamentą Nr. 467/2001, panaikinus šį reglamentą ginčijamu reglamentu, turi būti laikomas netekusiu savo dalyko (žr. šio sprendimo 51 punktą). Šiomis aplinkybėmis nėra reikalo nuspręsti dėl šio prašymo, taip pat dėl prašymo panaikinti Reglamentą Nr. 2199/2001, nes jo dalykas taip pat išnyko.

76 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad nėra reikalo nuspręsti dėl ieškinio dalies, susijusios su Komisija. Šios bylos aplinkybėmis tinkamo teisingumo vykdymo ir proceso ekonomiškumo principai, kuriais remiamasi šio sprendimo 72 punkte minėtoje teismų praktikoje, taip pat pateisina atsižvelgimą į performuluotus Komisijos reikalavimus, gynybos pagrindus ir argumentus, kaip pirmiau minėta 74 punkte, tačiau nėra būtina iš naujo formaliai leisti šiai institucijai įstoti į bylą Tarybos pusėje, remiantis Procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalimi ir 116 straipsnio 6 dalimi.

77 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia pripažinti, kad šis ieškinys pareikštas tik Tarybai, palaikomai Komisijos ir Jungtinės Karalystės, ir kad vienintelis ieškinio dalykas yra prašymas panaikinti ginčijamą reglamentą, kiek jis susijęs su A. Yusuf ir *Al Barakaat*.

Dėl esmės

78 Grįsdami savo reikalavimus, ieškovai ieškinyje nurodo tris panaikinimo pagrindus, susijusius su, pirma, Tarybos nekompetentingumu priimti ginčijamą reglamentą, antra, EB 249 straipsnio pažeidimu ir, trečia, jų pagrindinių teisių pažeidimu.

1) *Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su Tarybos nekompetentingumu priimti ginčijamą reglamentą*

79 Šį pagrindą sudaro trys dalys.

Dėl pirmos dalies

Šalių argumentai

80 Ieškinyje, kuriuo iš pradžių buvo ginčijamas Reglamentas Nr. 467/2001, ieškovai tvirtino, kad EB 60 ir 301 straipsniai, kuriais remiantis buvo priimtas šis reglamentas, Tarybai leidžia imtis priemonių tik trečiųjų šalių atžvilgiu, o ne, kaip šioje byloje, valstybės narės piliečio, gyvenančio šioje valstybėje narėje, atžvilgiu.

81 Šiuo požiūriu ieškovai atmeta kaltinimą, kad jų atžvilgiu buvo taikomos sankcijos dėl to, kad jie susiję su Afganistano Talibano režimu. Šios taikomos sankcijos, jų manymu, buvo pagrįstos ne jų sąsajomis su šiuo režimu, o Saugumo Tarybos siekiu kovoti su tarptautiniu terorizmu, kuris laikomas grėsme taikai ir tarptautiniam saugumui. Ieškovai pabrėžia, kad Saugumo Tarybos rezoliucijos 1333 (2000) 8 dalies c punkte numatytas sąrašas, į kurį jie buvo įtraukti 2001 m. lapkričio 9 d. Sankcijų komiteto sprendimu (žr. šio sprendimo 24 punktą), numato Osamą bin Ladeną ir su juo susijusius asmenis, grupes ir organizacijas, o ne Talibaną.

82 Kadangi Bendrijos institucijų nustatytos sankcijos visais atžvilgiais turėtų atitikti Saugumo Tarybos nustatytas sankcijas, ieškovai daro išvadą, kad Reglamentas Nr. 467/2001 taip pat buvo nukreiptas ne prieš trečiąsias šalis, o prieš asmenis, siekiant kovoti su tarptautiniu terorizmu. Tokios priemonės, jų manymu, nepatenka į Bendrijos kompetenciją, skirtingai nei prekybos embargo priemonės prieš Iraką, nagrinėjamos 1998 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendime *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* (T-184/95, Rink. p. II-667).

83 Taip pat ieškovai mano, kad EB 60 ir 301 straipsnių aiškinimas, pagal kurį Bendrijos piliečiai prilyginami trečiosioms šalims, pažeidžia EB 5 ir 7 straipsniuose įtvirtintą teisėtumo principą bei principą, pagal kurį Bendrijos teisės aktai turi būti aiškūs, o jų taikymas iš anksto numatomas teisės subjektams (1987 m. gruodžio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Danija prieš Komisiją*, 348/85, Rink. p. 5225).

84 Savo pastabose dėl Reglamento Nr. 467/2001 panaikinimo ir jo pakeitimo ginčijamu reglamentu, priimtu EB 60, 301 ir 308 straipsnių pagrindu, pasekmių ieškovai pabrėžia, kad vien tik EB 308 straipsnis ar kartu su EB 60 ir 301 straipsniais taip pat nesuteikia Tarybai daugiau įgaliojimų tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti sankcijų Sąjungos piliečių atžvilgiu. Iš tiesų tokie įgaliojimai neturėtų būti laikomi savaime

suprantamais ar būtinais įgyvendinant vieną iš Bendrijos tikslų EB 308 straipsnio prasme. Konkrečiai kalbant, ieškovų turto įšaldymas niekaip nesusijęs su ginčijamo reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje numatytu tikslu „išvengti konkurencijos iškraipymo".

85 Savo atsiliepimuose į ieškinį ir įstojimo į bylą paaiškinime institucijos ir Jungtinė Karalystė, viena vertus, nurodė, kad EB 60 ir 301 straipsnių formuluotėse nėra nieko, kas neleistų nustatyti ekonominių sankcijų asmenų ar grupių, gyvenančių ar įsteigtų Bendrijoje, atžvilgiu, nes tokios priemonės numato visai ar iš dalies nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis. Iš tiesų reikėtų pripažinti, kad valstybių narių piliečiai asmeniškai ar kolektyviai gali teikti lėšų ar išteklių trečiosioms šalims ar jų viduje esančioms grupėms, todėl šių piliečių ekonominių išteklių kontrolės priemonėmis būtų apriboti ar nutraukti ekonominiai santykiai su šiomis trečiosiomis šalimis. Be to, Bendrijos teismai numanomai pripažino šios praktikos teisėtumą (2000 m. rugpjūčio 2 d. Pirmosios instancijos teismo antrosios kolegijos pirmininko nutarties *„Invest" Import und Export ir Invest Commerce prieš Komisiją*, T-189/00 R, Rink. p. II-2993, 34 punktas, patvirtintas apeliacine tvarka 2000 m. lapkričio 13 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *„Invest" Import und Export ir Invest Commerce prieš Komisiją*, C-317/00 P(R), Rink. p. I-9541, 26 ir 27 punktais).

86 Kita vertus, šios šalys neigė ieškovų argumentą, kad nebuvo ryšio tarp Reglamentu Nr. 467/2001 numatytų priemonių ir Afganistano, pabrėždamos tuo metu egzistavusius ryšius tarp Osamos bin Ladeno, *Al-Qaida* ir Talibano režimo.

87 Savo triplike bei pastabose dėl Reglamento Nr. 467/2001 panaikinimo ir jo pakeitimo ginčijamu reglamentu pasekmių, Taryba vis dėlto nurodė, kad pastarasis reglamentas būtų taikomas teroristams ir teroristinėms grupuotėms bendrai, nebenustatant ryšio su konkrečia šalimi ar teritorija. Tai turėtų atspindėti skirtumą tarp Saugumo Tarybos rezoliucijos 1333 (2000), kuri numatė Talibaną ir su juo

susijusius asmenis ir grupes, ir Rezoliucijos 1390 (2002), kuri, išnykus „Afganistano Islamo Emyratams" nebesieja numatytų sankcijų su šalimi ar tam tikra teritorija, o bendrai numato teroristines grupuotes ir individualius teroristus.

88 Pirmu atveju Taryba manė, kad Reglamente Nr. 467/2001 buvo tinkamai remiamasi EB 60 ir 301 straipsniais, nes egzistavo akivaizdus ryšys su Afganistanu. Tokiam ryšiui nebeegzistuojant ginčijamo reglamento priėmimo metu, Taryba nusprendė, kad teisinį pagrindą reikia papildyti EB 308 straipsniu. Ji tvirtino, kad dėl tokio naujo reglamento teisinio pagrindo pakeitimo pirmojo ieškinio pagrindo pirma dalis neteko prasmės.

89 Taryba, kuriai Pirmosios instancijos teismas raštu pateiktame klausime nurodė, atsižvelgiant į 1996 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo nuomonę 2/94 (Rink. p. I-1759, 29 ir 30 punktai), pateikti savo poziciją dėl ieškovų argumento, išdėstyto šio sprendimo 84 punkte, ir nurodyti, kokie yra EB sutartimi įtvirtinti Bendrijos tikslai, kurių siekiama ginčijamo reglamento numatytomis nuostatomis, atsakė, kad iš esmės šiomis nuostatomis siekiama ekonominės ir finansinės prievartos, kuri, jos manymu, atitinka EB sutarties tikslą.

90 Šiuo požiūriu Taryba tvirtina, kad Bendrijos tikslai nėra apibrėžti tik EB 3 straipsnyje, bet gali išplaukti iš labiau specifinių nuostatų.

91 Po Mastrichto sutartimi įtrauktų pakeitimų EB 60 ir 301 straipsniai apibrėžia Bendrijos užduotis ir veiksmus ekonominių bei finansinių sankcijų srityje ir sudaro kompetencijos perdavimo Bendrijai teisinį pagrindą, reikalingą joms įvykdyti. Ši kompetencija yra akivaizdžiai susijusi ir iš tiesų priklauso nuo teisės akto priėmimo

remiantis ES sutarties nuostatomis, susijusiomis su Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP). Vienas iš BUSP tikslų pagal ES 11 straipsnio 1 dalies trečią įtrauką yra „išlaikyti taiką ir stiprinti tarptautinį saugumą vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartijos principais".

92 Taigi pripažintina, kad ekonominė ir finansinė prievarta, taikoma dėl politinių priežasčių ir *a fortiori* įgyvendinant privalomą Saugumo Tarybos sprendimą, yra aiškus ir teisėtas EB sutarties tikslas, nors ir šalutinis bei netiesiogiai susijęs su pagrindiniais šios sutarties tikslais, būtent su laisvu kapitalo judėjimu (EB 3 straipsnio 1 dalies c punktas) ir su neiškraipytos konkurencijos sistemos sukūrimu (EB 3 straipsnio 1 dalies g punktas), ir taip pat su ES sutartimi.

93 Šioje byloje kaip ginčijamo reglamento teisinis pagrindas buvo įtrauktas EB 308 straipsnis, siekiant papildyti EB 60 ir 301 straipsniais paremtą pagrindą, kad būtų galima priimti priemones ne tik trečiųjų šalių, bet ir asmenų ir nevyriausybinių organizacijų, nebūtinai susijusių su šių valstybių vyriausybėmis ar režimais, atžvilgiu, kai EB sutartis nenumato šiam tikslui reikalingų įgaliojimų.

94 Taip veikdama Bendrija galėjo prisitaikyti prie tarptautinės praktikos, kurioje nuo šiol taikomos „protingos sankcijos", nukreiptos prieš konkrečius asmenis, keliančius pavojų tarptautiniam saugumui, o ne prieš nekaltas visuomenes.

95 Taryba mano, kad sąlygos, kuriomis ji nagrinėjamu atveju pasirėmė EB 308 straipsniu, nesiskiria nuo tų, kuriomis šia nuostata buvo remiamasi praeityje

siekiant bendrojoje rinkoje įgyvendinti vieną iš EB sutarties tikslų, kai ši Sutartis nenumatė šiam tikslui pasiekti reikalingų įgaliojimų. Šiuo požiūriu ji remiasi:

— įvairiomis direktyvomis socialinės politikos srityje, kuriomis, remiantis EB sutarties 235 straipsniu (dabar – EB 308 straipsnis), o kartais ir EB sutarties 100 straipsniu (dabar – EB 94 straipsnis), vienodo darbuotojų vyrų ir moterų darbo užmokesčio principas, numatytas EB sutarties 119 straipsnyje (EB sutarties 117 – 120 straipsniai buvo pakeisti EB 136 – 143 straipsniais), buvo išplėstas iki bendrojo vienodo požiūrio principo visose srityse, kuriose gali būti diskriminuojama, ir pradėtas taikyti savarankiškai dirbantiems asmenims, įskaitant žemės ūkio sektorių, būtent 1976 m. vasario 9 d. Tarybos direktyva 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu (OL L 39, p. 40); 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje (OL L 6, 1979, p. 24); 1986 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva 86/378/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo įgyvendinimo profesinėse socialinės apsaugos sistemose (OL L 225, p. 40) ir 1986 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyva 86/613/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris, kurie verčiasi savarankiška darbo veikla, įskaitant žemės ūkį, principo taikymo ir dėl savarankiškai dirbančių moterų apsaugos nėštumo ir motinystės metu (OL L 359, p. 56),

— įvairiais teisės aktais laisvo asmenų judėjimo srityje, kuriais, remiantis EB sutarties 235 ir EB sutarties 51 straipsniais (po pakeitimo – EB 42 straipsnis), pagal darbo sutartį dirbantiems ir Bendrijoje judantiems asmenims pripažintos teisės buvo išplėstos savarankiškai dirbantiems asmenims, jų šeimos nariams ir studentams, būtent 1981 m. gegužės 12 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1390/81, išplečiančiu Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams (OL L 143, p. 1),

— EB sutarties 213 straipsnio (dabar – EB 284 straipsnis) ir EB sutarties 235 straipsnio pagrindu 1997 m. birželio 2 d. priimtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1035/97 dėl Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centro įsteigimo (OL L 151, p. 1).

96 Pats Teisingumo Teismas pripažino šios praktikos teisėtumą (1989 m. gruodžio 5 d. Sprendimas *Delbar*, C-114/88, Rink. p. 4067).

97 Maža to, Bendrijos įstatymų leidėjas sankcijų srityje praeityje jau rėmėsi EB sutarties 235 straipsniu. Šiuo požiūriu Taryba nurodo, kad iki EB 301 ir 60 straipsnių įtraukimo į EB sutartį įvairūs Tarybos reglamentai, nustatantys ekonomines sankcijas, rėmėsi EB sutarties 113 straipsniu (po pakeitimo – EB 133 straipsnis) (pvz., žr. 1982 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 596/82, keičiantį tam tikrų Sovietų Sąjungos kilmės produktų importo tvarką (OL L 72, p. 15); 1982 m. balandžio 16 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 877/82, sustabdantį visų Argentinos kilmės produktų importą (OL L 102, p. 1), ir 1986 m. spalio 27 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3302/86 dėl aukso gaminių iš Pietų Afrikos Respublikos importo sustabdymo (OL L 305, p. 11)). Kadangi šios priemonės nepateko į bendros prekybos politikos taikymo sritį arba buvo susijusios su fiziniais ar juridiniais asmenimis, įsisteigusiais Bendrijoje, jų pagrindas taip pat buvo EB sutarties 235 straipsnis. Būtent taip buvo 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3541/92, draudžiančio tenkinti Irako reikalavimus dėl sutarčių ir sandorių, kurių vykdymui turėjo įtakos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija Nr. 661 (1990) ir kitos susijusios rezoliucijos (OL L 361, p. 1), kurio 2 straipsnis nurodo, kad „draudžiama tenkinti arba imtis kokių nors veiksmų, kad būtų patenkintas reikalavimas, kurį pateikia bet kuris asmuo ar organas, tiesiogiai arba netiesiogiai veikiantys vieno ar kelių asmenų arba organų Irake vardu arba jų naudai“, atveju.

98 Komisija, atsakydama į tą patį raštu pateiktą Pirmosios instancijos teismo klausimą, tvirtina, kad Saugumo Tarybos nustatytų sankcijų įgyvendinimas, susijęs su bendra prekybos politika ar vidaus rinka, galėjo visapusiškai ar iš dalies patekti į EB sutarties taikymo sritį.

99 Šioje byloje Komisija mano, kad remiantis ginčijamo reglamento 4 konstatuojamąja dalimi nagrinėjamos priemonės buvo reikalingos užtikrinti kapitalo judėjimo ribojimų, įgyvendinamų pagal nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, vieningą taikymą ir aiškinimą, siekiant apsaugoti laisvą kapitalo judėjimą Bendrijoje ir išvengti konkurencijos iškraipymų.

100 Be to, Komisija mano, kad tarptautinio saugumo užtikrinimas Sąjungos viduje ir už jos ribų turėtų patekti į bendrąją EB sutarties nuostatų sistemą. Šiuo požiūriu Komisija remiasi, pirma, ES 3 ir 11 straipsniais ir, antra, EB sutarties preambule, kurioje Susitariančiosios Šalys patvirtino „pagal Jungtinių Tautų Chartijos principus <...> Europą ir užjūrio šalis siejantį solidarumą <...>" ir pasiskelbė nusprendusios „<...> stiprinti taiką ir laisvę". Todėl Komisija daro išvadą, kad „bendras Bendrijos tikslas yra išsaugoti taiką ir saugumą", kurio konkrečiai siekiama EB 60 ir 301 straipsniais, taip pat konkrečiai nustatančiais Bendrijos kompetenciją vidaus ir išorės kapitalo judėjimo reglamentavimo srityje.

101 Kadangi EB sutarties III antraštinės dalies 4 skyrius, susijęs su kapitalo judėjimu, nesuteikia jokių ypatingų įgaliojimų Bendrijai, šioje byloje EB 308 straipsniu buvo remiamasi kaip papildomu teisiniu pagrindu siekiant užtikrinti, kad Bendrija galėtų nustatyti nagrinėjamus ribojimus, konkrečiai kalbant, asmenims, vadovaudamasi Tarybos priimta bendrąja pozicija.

102 Posėdyje Jungtinė Karalystė Bendrijos tikslą, kurio siekiant priimtas ginčijamas reglamentas, apibrėžė kaip Saugumo Tarybos valstybėms narėms nustatytų pareigų dėl kapitalo judėjimo apribojimo vienodą taikymą Bendrijos viduje.

103 Jungtinė Karalystė pabrėžia, kad kapitalo judėjimo vidaus rinkos sukūrimas yra vienas iš EB 3 straipsnyje numatytų Bendrijos tikslų. Jungtinė Karalystė mano, kad vieningas bet kokių laisvo kapitalo judėjimo rinkoje apribojimų taikymas yra esminis vidaus rinkos sukūrimo aspektas.

104 Jeigu, atvirkščiai, įgyvendinant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas priemonės nebūtų priimtos Bendrijos lygiu, Jungtinės Karalystės nuomone, įšaldant turtą galėjo atsirasti skirtumų tarp valstybių narių. Jeigu valstybės narės šias rezoliucijas įgyvendintų individualiai, neišvengiamai atsirastų skirtumų aiškinant jiems tenkančių įsipareigojimų apimtį, kurie lemtų skirtumus laisvo kapitalo judėjimo tarp valstybių narių srityje, o tuomet galėtų atsirasti konkurencijos iškraipymo rizika.

105 Be to, Jungtinė Karalystė tvirtina, kad priemonės, numatančios asmenų lėšų įšaldymą, siekiant nutraukti ekonominius santykius su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, o ne su trečiosiomis šalimis, neturėtų būti laikomos išplečiančiomis „Bendrijos kompetenciją už bendrosios visų Sutarties nuostatų sistemos ribų“ pagal šio sprendimo 89 punkte nurodytą Nuomonę 2/94. Vadovaujantis Sutartimi, Bendrija kompetentinga priimti kapitalo judėjimą reglamentuojančias priemones, imdamasi priemonių prieš asmenis. Todėl, nors priemonės, reglamentuojančios asmenų kapitalo judėjimą, siekiant nutraukti ekonominius santykius su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis, patenka į sritį, kurioje EB sutartis nesuteikia

specialių įgaliojimų institucijoms, ir nors šios priemonės reikalauja remtis EB 308 straipsniu, jos neturėtų būti laikomos nepatenkančiomis į Sutarties bendrąją sistemą.

106 Jungtinė Karalystė mano, kad rėmimasis EB 308 straipsniu šios bylos aplinkybėmis nesiskiria nuo šios nuostatos naudojimo kitose situacijose, būtent socialinės politikos srityje, jei šiuo straipsniu buvo pasinaudota siekiant kitų Bendrijos tikslų, kai Sutartyje nebuvo konkretaus teisinio pagrindo (žr. šio sprendimo 95 punktą).

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

107 Reglamentas Nr. 467/2001 ir ginčijamas reglamentas buvo priimti remiantis iš dalies skirtingais teisiniais pagrindais: pirmasis – remiantis EB 60 ir 301 straipsniais, o antrasis – EB 60, 301 ir 308 straipsniais. Nors pradiniai ieškovų argumentai, susiję su Reglamento Nr. 467/2001 teisinio pagrindo nebuvimu, jį panaikinus ginčijamu reglamentu, neteko savo objekto, Pirmosios instancijos teismas mano esant tinkama nurodyti motyvus, kodėl bet kuriuo atveju ieškovų argumentus jis vertina kaip nepagrįstus, nes šie motyvai yra viena iš jo argumentavimo, taikomo vertinant ginčijamo reglamento teisinį pagrindą, prielaidų.

— Dėl Reglamento Nr. 467/200 teisinio pagrindo

108 Reglamentas Nr. 467/2001 buvo priimtas remiantis EB 60 ir 301 straipsniais, t. y. nuostatomis, kurios Tarybai suteikia teisę imtis būtinų skubių priemonių kapitalo judėjimo ir mokėjimų srityje, kai bendra pozicija ar bendras veiksmas, kurių buvo

imtasi pagal su BUSP susijusias ES sutarties nuostatas, numato Bendrijos veiksmą siekiant visiškai ar iš dalies nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis.

109 Be to, kaip matyti iš jo preambulės, Reglamentu Nr. 467/2001 buvo vadovaujamasi Bendrijos veiksme, numatytame Bendrąja pozicija 2001/154, kuri buvo priimta BUSP srityje ir kuri parodė Sąjungos ir jos valstybių narių norą pasinaudoti Bendrijos instrumentu įgyvendinant Bendrijoje tam tikrus Saugumo Tarybos sankcijų, nustatytų Afganistano Talibano atžvilgiu, aspektus.

110 Tačiau ieškovai nurodo, pirma, kad šioje byloje nagrinėjamos priemonės taikomos asmenų, kurie yra valstybės narės piliečiai, atžvilgiu, nors EB 60 ir 301 straipsniai Tarybai leidžia imtis priemonių tik trečiųjų šalių atžvilgiu; antra, nagrinėjamos priemonės nenumato ekonominių santykių su trečiosiomis šalimis nutraukimo ar apribojimo, o tik kovą su tarptautiniu terorizmu, ir būtent prieš Osamą bin Ladeną ir, trečia, minėtos priemonės bet kuriuo atveju yra neproporcingos EB 60 ir 301 straipsniuose numatytų tikslų atžvilgiu.

111 Nė vienas iš šių argumentų nėra priimtinas.

112 Visų pirma dėl priemonių, kurių Taryba turi teisę imtis pagal EB 60 ir 301 straipsnius, pobūdžio Pirmosios instancijos teismas mano, kad jokia šių nuostatų formuluotė nedraudžia priimti ribojančių priemonių, tiesiogiai taikomų Bendrijoje ar už jos ribų esantiems asmenims ar organizacijoms, jeigu tokiomis priemonėmis iš tikrųjų siekiama visiškai nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis.

113 Kaip teisingai pastebėjo Taryba, šioje byloje nagrinėjamos priemonės gali būti vadinamos „protingomis sankcijomis" (smart sanctions), kurios JTO praktikoje atsirado dešimtajame dešimtmetyje. Tokios sankcijos klasikines bendro prekybos embargo priemones, taikomas valstybei, pakeičia tikslesnėmis ir labiau atrankinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, ekonominėmis ar finansinėmis sankcijomis, draudimais keliauti, ginklų ar tam tikrų produktų embargu, kad būtų sumažintos atitinkamos šalies civilių gyventojų patiriamos kančios ir kartu nustatomos tikros sankcijos konkrečiam režimui ir jų vadovams.

114 Bendrijos institucijų praktika taip pat pasikeitė šia linkme, Tarybai palaipsniui priėjus prie išvados, kad EB 60 ir 301 straipsniai jai leidžia imtis ribojančių priemonių organizacijų ar asmenų, fiziškai kontroliuojančių dalį trečiosios šalies teritorijos, atžvilgiu (žr., pavyzdžiui, 1998 m. liepos 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1705/98 dėl tam tikrų ekonominių santykių su Angola nutraukimo siekiant paskatinti „União Nacional para a Independência Total de Angola" (UNITA) įgyvendinti savo įsipareigojimus taikos procese ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 2229/97 (OL L 215, p. 1)) ir grupių ar asmenų, faktiškai kontroliuojančių trečiosios šalies vyriausybę, ir su jais susijusių bei teikiančių jiems ekonominę paramą asmenų ir organizacijų atžvilgiu (žr., pavyzdžiui, 1999 m. birželio 15 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1294/1999, susijusį su kapitalo įšaldymu ir investicijų, susijusių su Jugoslavijos Federacine Respublika (JFR), draudimu ir panaikinantį Reglamentus (EB) Nr. 1295/98 ir (EB) Nr. 1607/98 (OL L 153, p. 63) bei 2000 m. lapkričio 10 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2488/2000, tęsiantį su p. Milosevic ir jo bendrininkais susijusių lėšų įšaldymą ir panaikinantį Reglamentus Nr. 1294/1999 ir (EB) Nr. 607/2000 bei Reglamento (EB) Nr. 926/98 2 straipsnį (OL L 287, p. 19). Ši raida visapusiškai suderinama su priemonėmis, numatytomis EB 60 ir 301 straipsniuose.

115 Iš tiesų, be to, kad ekonominės ar finansinės sankcijos teisėtai gali būti taikomos trečiosios šalies vadovų, o ne pačios šios šalies atžvilgiu, jos taip pat tam tikrais atvejais gali numatyti su šiais vadovais susijusius ar pastarųjų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamus asmenis ar grupes. Kaip teisingai pastebėjo Komisija, EB 60 ir 301 straipsniai nesuteiktų veiksmingo pagrindo daryti spaudimą vadovams,

darantiems įtaką trečiosios šalies politikai, jeigu Bendrija negalėtų jų pagrindu priimti priemonės asmenų, kurie, nors ir negyvena aptariamoje trečiojoje šalyje, yra pakankamai susiję su režimu, kuriam taikomos sankcijos, atžvilgiu. Be to, kaip pabrėžia Taryba, neturi įtakos tai, kad tam tikri iš minėtų asmenų yra valstybės narės piliečiai, nes siekiant veiksmingumo laisvo kapitalo judėjimo srityje, finansinės sankcijos negali apsiriboti atitinkamos trečiosios šalies piliečiais.

116 Šis aiškinimas, kuris neprieštarauja EB 60 ir 301 straipsnių formuluotei, yra pateisinamas efektyvumo ir humanitariniais tikslais.

117 Antra, kalbant apie Reglamentu Nr. 467/2001 siekiamą tikslą, Taryba tvirtina, kad atsižvelgiant į Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999) ir 1333 (2000), Bendrąją poziciją 2001/154, šio reglamento 1 ir 2 konstatuojamąsias dalis bei patį jo pavadinimą nagrinėjamos priemonės iš esmės nukreiptos prieš Talibano režimą, kuris tuo metu veiksmingai kontroliavo 80 % Afganistano teritorijos ir buvo pasivadinęs „Afganistano Islamo Emyratais“, ir papildomai prieš asmenis bei grupes, kurios, sudarydamos ekonominius ar finansinius sandorius, padėjo minėtam režimui teikti tarptautiniams teroristams ir jų organizacijoms prieglobstį ir vykdyti jų apmokymus, veikdamos kaip šio režimo agentai ar būdamos su juo labai susijusios.

118 Dėl ieškovų kaltinimo, kad Reglamentas Nr. 467/2001 numato Osamą bin Ladeną, o ne Talibano režimą, Taryba priduria, kad Osama bin Ladenas iš tiesų buvo Talibano režimo vadas ir „pilkasis kardinolas“ ir kad jis turėjo realią įtaką Afganistane. Jo pasaulietiniai ir religiniai vardai „Sheikh“ (vadas) ir „Emir“ (princas, lyderis, vadas) ir užimama vieta greta kitų religinių Talibano pareigūnų beveik nepalieka abejonių šiuo atžvilgiu. Be to, net ir prieš 2001 m. rugsėjo 11 d. Osama bin Ladenas prisiekė ištikimybę (Bay'a), įtvirtindamas savo formalų religinį ryšį su Talibano dvasininkijos vadais. Todėl šią situaciją galima palyginti su S. Milosevic ir Jugoslavijos vyriausybės

narių situacija, kai Taryba taikė ekonomines ir finansines sankcijas Jugoslavijos Federacinės Respublikos atžvilgiu (žr. šio sprendimo 114 punktą). Dėl *Al-Qaida* Taryba pabrėžia, jog buvo viešai žinoma, kad jai priklausė daug karinių apmokymų stovyklų Afganistane ir kad tūkstančiai jos narių, įžengus tarptautinei koalicijai, kovėsi Talibano pusėje 2001 m. spalio mėn. – 2002 m. sausio mėn. laikotarpiu.

119 Nereikia nagrinėti šių argumentų, kuriems tarptautinėje bendrijoje plačiai pritariama, – ir tai parodo, be kita ko, įvairios vienbalsiai Saugumo Tarybos priimtos rezoliucijos – ir kurių niekaip nepaneigė ir net neginčijo ieškovai, pagrįstumo.

120 Konkrečiai kalbant, šioje byloje nagrinėjamų sankcijų pagrindinis tikslas, kaip matyti iš Rezoliucijos 1267 (1999) 4 dalies b punkto, buvo neleisti Talibano režimui gauti bet kokios kilmės finansinės paramos. Sankcijomis nebūtų pasiekti minėti tikslai, jeigu jos nebūtų taikomos asmenims, kurie buvo laikomi remiančiais šį režimą. Dėl ankstesnio Talibano režimo ir Osamos bin Ladeno ryšio Saugumo Taryba mano, kad pastarasis nagrinėjamu laikotarpiu gavo tokią svarbią pagalbą iš šio režimo, kad galėtų būti laikomas jo dalimi. Saugumo Tarybos rezoliucijos 1333 (2000) dešimtoje konstatuojamojoje dalyje Saugumo Taryba pasmerkė tai, kad Talibanas ir toliau teikia prieglobstį Osamai bin Ladenui ir jam bei su juo susijusiems asmenims leidžia vadovauti teroristų rengimo stovyklų tinklui iš Talibano kontroliuojamos teritorijos ir naudotis Afganistanu kaip tarptautinių teroristinių operacijų rengimo baze. Be to, Rezoliucijos 1333 (2000) septintoje konstatuojamojoje dalyje Saugumo Taryba dar kartą patvirtino savo įsitikinimą, kad tarptautinio terorizmo pažabojimas yra būtinas taikai ir tarptautiniam saugumui užtikrinti.

121 Priešingai nei tvirtina ieškovai, nagrinėjamos priemonės tiksliai numatė nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su trečiosiomis šalimis tarptautinei bendrijai kovojant su tarptautiniu terorizmu ir būtent prieš Osamą bin Ladeną bei *Al-Qaida* tinklą.

122 Trečia, nagrinėjamų priemonių proporcingumas turi būti įvertintas, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 467/2001 tikslą. Kaip pirmiau buvo išdėstyta, „protingų" sankcijų nustatymas konkrečiai numato daryti spaudimą atitinkamos šalies vadovų atžvilgiu, kuo labiau apribojant nagrinėjamų priemonių poveikį šios šalies gyventojams, pavyzdžiui, apribojant jų taikymo sritį tam tikrų konkrečiai įvardytų asmenų atžvilgiu. Šioje byloje Reglamentu Nr. 467/2001 buvo siekiama padidinti daromą spaudimą Talibano režimui, įšaldant Osamos bin Ladeno ir su juo susijusių Sankcijų komiteto nustatytų asmenų bei grupių lėšas ir kitus finansinius išteklius. Tokios priemonės atitinka proporcingumo principą, kuris reikalauja, kad sankcijos neviršytų to, kas tinkama ir būtina įgyvendinant tikslą, kurio siekiama jas nustatančiais Bendrijos teisės aktais.

123 Tai, kad nagrinėjamos priemonės taip pat numatė sandorius, neturinčius jokio užsienio elemento, neturi reikšmės. Jeigu šių priemonių teisėtas tikslas buvo likviduoti Talibano ir tarptautinio terorizmo, veikiančio iš Afganistano teritorijos, finansavimo šaltinį, jos būtinai turėjo numatyti tiek tarptautinius, tiek išimtinai vidinius sandorius, nes pastarieji taip pat galėjo prisidėti prie tokio finansavimo, konkrečiai atsižvelgiant į laisvą asmenų ir kapitalo judėjimą ir į tarptautinių finansinių srautų neskaidrumą.

124 Iš to, kas pasakyta, priešingai nei mano ieškovai, išplaukia, kad Taryba buvo kompetentinga priimti Reglamentą Nr. 467/2001 remdamasi EB 60 ir 301 straipsniais.

— Dėl ginčijamo reglamento teisinio pagrindo

125 Skirtingai nei Reglamentas Nr. 467/2001, ginčijamo reglamento teisinis pagrindas yra ne tik EB 60 ir 301 straipsniai, bet ir EB 308 straipsnis. Taip jis atspindi tarptautinės situacijos pokyčius, kuriuos palaipsniui atitiko Saugumo Tarybos nustatytos ir Bendrijos įgyvendinamos sankcijos.

126 Saugumo Tarybos rezoliucija 1333 (2000), priimta imantis veiksmų prieš tarptautinį terorizmą, kurio sustabdymas laikomas esminiu palaikant taiką ir tarptautinį saugumą (žr. rezoliucijos septintą konstatuojamąją dalį), konkrečiai numatė Talibano režimą, kuris tuo metu kontroliavo didžiausią Afganistano teritorijos dalį ir teikė prieglobstį bei paramą Osamai bin Ladenui ir su juo susijusiems asmenims bei organizacijoms.

127 Kaip jau buvo pirmiau išdėstyta, šis aiškiai nustatytas ryšys su trečiosios šalies teritorija ir jos režimu Tarybai leido Reglamentą Nr. 467/2001 pagrįsti EB 60 ir 301 straipsniais.

128 Tačiau Saugumo Tarybos rezoliucija 1390 (2002) buvo priimta 2002 m. sausio 16 d., po to, kai, 2001 m. spalio mėn. karinėms tarptautinės koalicijos pajėgoms įžengus į Afganistaną, sužlugo šis režimas. Todėl, nors ši rezoliucija aiškiai įvardija Talibaną, ji nukreipta ne prieš žlugusį režimą, o tiesiogiai prieš Osamą bin Ladeną, *Al-Qaida* tinklą ir su jais susijusius asmenis bei organizacijas.

129 Taryba savo tripliko 4 ir 5 punktuose aiškiai patvirtino, kaip jau buvo minėta 2002 m. kovo 6 d. Komisijos pateikto Tarybos reglamento pasiūlymo, kuris sudaro ginčijamo reglamento pagrindą (Dokumentas KOM (2002) 117 galutinis), motyvų 2 punkte, kad nėra jokio ryšio tarp pagal šią rezoliuciją nustatytų sankcijų ir trečiosios šalies teritorijos ar jos režimo.

130 Nesant tokio ryšio, Taryba ir Komisija nusprendė, kad vien tik EB 60 ir 301 straipsniai nėra pakankamas teisinis pagrindas priimti ginčijamą reglamentą. Šiems motyvams pritartina.

131 Iš tiesų EB 60 straipsnio 1 dalis nurodo, kad Taryba gali EB 301 straipsnyje nustatyta tvarka „atitinkamų trečiųjų šalių atžvilgiu" imtis reikalingų neatidėliotinų priemonių, taikomų kapitalo judėjimui ir mokėjimams. EB 301 straipsnis aiškiai numato galimybę imtis Bendrijos veiksmų, siekiant nutraukti arba iš dalies apriboti ekonominius santykius „su viena ar keletu trečiųjų šalių".

132 Be to, nors šios nuostatos leidžia taikyti „protingas sankcijas" su trečiajai šaliai vadovaujančiais asmenimis susijusiems bei jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamiems asmenims ir organizacijoms (žr. šio sprendimo 115 ir 116 punktus), negalima daryti išvados, kad tokie asmenys ar organizacijos gali išlikti sankcijų adresatais žlugus nagrinėjamos šalies režimui. Tokiomis aplinkybėmis iš tiesų nebėra pakankamo ryšio tarp šių asmenų ar organizacijų ir trečiosios šalies.

133 Iš to išplaukia, kad bet kuriuo atveju vien tik EB 60 ir 301 straipsniai nėra pakankamaa ginčijamo reglamento teisinis pagrindas.

134 Be to, priešingai Komisijos pozicijai, išdėstytai jos pateiktame Tarybos reglamento pasiūlyme, kuris sudaro ginčijamo reglamento pagrindą (žr. šio sprendimo 129 punktą), Taryba nusprendė, kad vien tik EB 308 straipsnis taip pat nėra tinkamas teisinis pagrindas norint priimti pirmiau nurodytą reglamentą. Šiems motyvams taip pat pritartina.

135 Šiuo klausimu reikia priminti, kad remiantis Teisingumo Teismo praktika (1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, 45/86, Rink. p. 1493, 13 punktas) iš paties EB 308 straipsnio teksto išplaukia, kad rėmimasis šiuo straipsniu kaip teisės akto teisiniu pagrindu yra pateisinamas tik tuomet, kai jokia kita Sutarties nuostata nenumato Bendrijos institucijų reikiamų įgaliojimų priimti šį aktą. Tokioje situacijoje EB 308 straipsnis institucijoms leidžia veikti siekiant vieno iš Bendrijos tikslų, neatsižvelgiant į tai, kad nėra tam reikalingus įgaliojimus numatančios nuostatos.

136 Dėl pirmos EB 308 straipsnio taikymo sąlygos akivaizdu, kad jokia EB sutarties nuostata nenumato priemonių, panašių į numatytąsias ginčijamame reglamente, skirtų kovai su tarptautiniu terorizmu ir, konkrečiau kalbant, nustatančių ekonomines ir finansines sankcijas, pavyzdžiui, lėšų įšaldymą, asmenims ir organizacijoms, įtariamiems prisidėjus jį finansuojant, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu. Taigi šioje byloje ši pirmoji sąlyga yra tenkinama.

137 Kalbant apie antrą EB 308 straipsnio taikymo sąlygą, remiantis šio sprendimo 135 punkte minėta teismų praktika, jai įvykdyti šioje byloje reikia, kad kova su tarptautiniu terorizmu, būtent ekonominių ir finansinių sankcijų, pavyzdžiui, lėšų įšaldymo, taikymas asmenims ir organizacijoms, įtariamiems prisidėjus jį finansuojant, galėtų būti susietas su vienu iš Bendrijai Sutartimi priskirtų tikslų.

138 Ginčijamo reglamento preambulė šiuo klausimu yra trumpa ir aiški. Be to, Taryba šio reglamento 4 konstatuojamojoje dalyje patvirtino, kad Rezoliucija 1390 (2002) bei Bendrąja pozicija 2002/402 reikalaujamas priemones „apima Sutartis" ir kad reikėjo priimti Bendrijos teisės aktą „siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo".

139 Dėl principinio teiginio, jog nagrinėjamas priemones „apima Sutartis", reikia nedvejojant pripažinti priešingai, kad joks EB 2 ir 3 straipsniuose numatytas Sutarties tikslas negalėtų būti pasiektas nagrinėjamomis priemonėmis.

140 Skirtingai nuo priemonių tam tikrų Bendrijoje įsisteigusių fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, numatytų Reglamente Nr. 3541/92, kurį nurodė Taryba, pagrįsdama savo argumentą (žr. šio sprendimo 97 punktą), ginčijamu reglamentu numatytų priemonių nebūtų galima pagrįsti bendros prekybos politikos kūrimo tikslu (EB 3 straipsnio 1 dalies b punktas), kuriuo remiantis Bendrijai buvo pripažinta kompetencija nustatyti prekybos embargo priemones pagal EB 133 straipsnį, nes Bendrijos ir trečiųjų šalių prekybiniai santykiai šioje byloje nenagrinėjami.

141 Dėl tikslo sukurti sistemą, užtikrinančią, kad konkurencija vidaus rinkoje nebūtų iškraipoma (EB 3 straipsnio 1 dalies g punktas), argumentas dėl galimo konkurencijos iškraipymo, kuriam, remiantis ginčijamo reglamento preambule, šiuo reglamentu siekiama užkirsti kelią, nėra įtikinamas.

142 EB sutarties konkurencijos taisyklės taikomos įmonėms ir valstybėms narėms, kurios pažeidžia lygią konkurenciją tarp įmonių (žr. dėl EB 87 straipsnio 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 173/73, Rink. p. 709, 26 punktą, o dėl EB 81 straipsnio – 1984 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hydrotherm*, 170/83, Rink. p. 2999, 11 punktą).

143 Tačiau šioje byloje, pirma, nėra tvirtinama, kad ginčijamu reglamentu numatyti asmenys ar organizacijos yra tokios įmonės EB sutarties konkurencijos taisyklių prasme.

144 Antra, nėra jokio paaiškinimo, kuriuo remiantis būtų galima suprasti, kaip konkurenciją tarp įmonių galėtų paveikti Saugumo Tarybos rezoliucijos 1390 (2002) numatytų specialių apribojimų tam tikrų asmenų ar organizacijų atžvilgiu įgyvendinimas Bendrijos ar valstybių narių lygiu.

145 Minėtų argumentų nepaneigia Komisijos ir Jungtinės Karalystės rašytiniuose atsakymuose įrodytas ryšys tarp EB 3 straipsnio 1 dalies g punkte numatyto tikslo ir tikslo įkurti vidaus rinką panaikinant laisvo kapitalo judėjimo tarp valstybių narių kliūtis (EB 3 straipsnio 1 dalies c punktas) (žr. šio sprendimo 99 ir 102–104 punktus).

146 Šiuo požiūriu reikia pažymėti, kad Bendrija neturi jokios eksplicitinės kompetencijos nustatyti apribojimų kapitalo judėjimo ir mokėjimų srityje. Tačiau EB 58 straipsnyje pripažįstama, kad valstybės narės gali imtis tokį poveikį turinčių priemonių, kai jos yra pateisinamos šiame straipsnyje numatytų tikslų siekimu, o būtent viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais (žr. analogiškai su EB 30 straipsniu 1991 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Richardt*, C-367/89, Rink. p. I-4621, 19 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Kadangi visuomenės saugumas apima tiek valstybės vidaus, tiek išorės saugumą, valstybės narės iš esmės turi teisę pagal EB 58 straipsnio 1 dalies b punktą imtis panašių į ginčijamu reglamentu numatytas priemonių. Jeigu šios priemonės atitiks EB 58 straipsnio 3 dalį ir neviršys to, kas būtina numatytam tikslui pasiekti, jos atitiks EB sutartimi įtvirtintą laisvą kapitalo ir mokėjimų judėjimą bei laisvą konkurenciją.

147 Reikia pridurti, kad jeigu paprasčiausias nacionalinės teisės aktų skirtumų atsiradimo rizikos bei dėl to galinčių kilti laisvo kapitalo judėjimo kliūčių ar konkurencijos iškraipymo abstrakčios rizikos konstatavimas būtų pakankamas pateisinti EB 308 straipsnio kartu su EB 3 straipsnio 1 dalies c ir g punktais pasirinkimą kaip reglamento teisinį pagrindą, ne tik EB sutarties VI antraštinės dalies 3 skyriaus nuostatos, susijusios su teisės aktų derinimu, bet ir teisinio pagrindo pasirinkimo teisminė kontrolė netektų savo veiksmingumo. Bendrijos teismas negalėtų atlikti savo funkcijos pagal EB 220 straipsnį, t. y. užtikrinti, kad aiškinant ir taikant šią Sutartį būtų laikomasi teisės (žr. šiuo klausimu dėl EB sutarties 100 A straipsnio, po pakeitimo – EB 95 straipsnio, 2000 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-376/98, Rink. p. I-8419, 84, 85 ir 106–108 punktus bei minėtą teismų praktiką).

148 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismui pateikti vertinimai neleidžia manyti, kad ginčijamas reglamentas veiksmingai padeda apsisaugoti nuo laisvo kapitalo judėjimo kliūčių ar didelių konkurencijos iškraipymų atsiradimo rizikos.

149 Pirmosios instancijos teismas mano, kad, priešingai nei tvirtina Komisija ir Jungtinė Karalystė, jeigu nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas įgyvendintų valstybės narės, o ne Bendrija, tai nesukeltų tikėtinos ir rimtos skirtumų tarp valstybių narių taikant lėšų įšaldymą rizikos. Pirma, iš tiesų šiose rezoliucijose pateikti aiškūs, tikslūs ir detalūs apibrėžimai bei instrukcijos, kurie praktiškai nepalieka jokios galimybės interpretuoti. Antra, priemonių, kurias rezoliucijos skatina įgyvendinti, svarba nėra tokia, kad reikėtų bijoti tokios rizikos.

150 Šiomis aplinkybėmis šioje byloje nagrinėjamų priemonių negalima paremti EB 3 straipsnio 1 dalies c ir g punktuose numatytu tikslu.

151 Be to, įvairūs Tarybos nurodyti EB 308 straipsnio kaip papildomo teisinio pagrindo taikymo pavyzdžiai (žr. šio sprendimo 95 ir 97 punktus) nėra tinkami šioje byloje. Pirma, remiantis šiais pavyzdžiais negalima tvirtinti, kad EB 308 straipsnio taikymo sąlygos, ypač sąlyga, susijusi su Bendrijos tikslo įgyvendinimu, nebuvo įvykdytos šios bylos atveju. Antra, šiuose pavyzdžiuose nagrinėjami teisės aktai Teisingumo Teisme nebuvo ginčijami šiuo požiūriu, pavyzdžiui, šio sprendimo 96 punkte nurodytame sprendime *Delbar*. Bet kuriuo atveju remiantis nusistovėjusia teismų praktika paprasčiausia Tarybos praktika negali nukrypti nuo Sutarties taisyklių ir todėl negali sukurti precedento, įpareigojančio Bendrijos institucijas teisingo teisinio pagrindo pasirinkimo atžvilgiu (1988 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą*, 68/86, Rink. p. 855, 24 punktas ir 1994 m. lapkričio 15 d. Teisingumo Teismo nuomonės 1/94, Rink. p. I-5267, 52 punktas).

152 Iš viso to, kas pasakyta, išplaukia, kad kova su tarptautiniu terorizmu, būtent ekonominių ir finansinių sankcijų, pavyzdžiui, lėšų įšaldymo, nustatymas asmenų ir organizacijų, įtariamų prisidėjus jį finansuojant, atžvilgiu, negali būti siejamas nė su vienu iš Bendrijai EB 2 ir 3 straipsniais aiškiai priskirtų tikslų.

153 Be EB 2 ir 3 straipsniuose aiškiai numatytų Sutarties tikslų Komisija raštu taip pat nurodė bendresnio pobūdžio Bendrijos tikslą, kuris galėtų pateisinti šioje byloje rėmimąsi EB 308 straipsniu kaip teisiniu pagrindu. Komisija, remdamasi EB sutarties preambule, daro išvadą, kad „bendras Bendrijai nustatytas tikslas yra išsaugoti taiką ir saugumą" tarptautiniu mastu (žr. šio sprendimo 100 punktą). Šis argumentas negali būti palaikomas.

154 Priešingai nei tvirtina Komisija, iš tiesų iš jokios EB sutarties preambulės nuostatos negalima daryti išvados, kad ja siekiama platesnio tikslo ginti taiką ir saugumą tarptautiniu mastu. Nors šia Sutartimi neginčijamai pirmiausia siekiama užbaigti praeities konfliktus tarp Europos gyventojų, kuriant tarp jų „dar glaudesnę sąjungą",

tai neturi jokio ryšio su bendros saugumo ir užsienio politikos įgyvendinimu. Ji išimtinai patenka į ES sutarties, kuria, kaip pabrėžiama jos preambulėje, siekiama pažymėti „naują Europos integracijos proceso, pradėto įsteigus Europos Bendrijas, etapą", tikslus.

155 Galima tvirtinti, kad šis Sąjungos tikslas turi skatinti Bendrijos veiksmus jos kompetencijos srityse, pavyzdžiui, bendroje prekybos politikoje, tačiau, atvirkščiai, jo nepakanka norint pagrįsti priemonių priėmimą pagal EB 308 straipsnį, ypač tose srityse, kuriose Bendrijos kompetencija yra ribota arba išsamiai išvardyta Sutartyje.

156 Galiausiai EB 308 straipsnio nebūtų galima aiškinti kaip bendrąja prasme leidžiančio institucijoms pasiremti šia nuostata, įgyvendinant kokį nors ES sutarties tikslą. Pirmosios instancijos teismas mano, kad Sąjungos ir Bendrijos kaip susijungusių, tačiau skirtingų teisinių sistemų koegzistavimas bei konstitucinė ramsčių struktūra, kurios siekė galiojančių sutarčių rengėjai, nei institucijoms, nei valstybėms narėms neleidžia pasiremti EB 308 straipsnio „lankstumo išlyga" tam, kad būtų kompensuotas Bendrijos kompetencijos, būtinos vienam iš Sąjungos tikslų įgyvendinti, nebuvimas. Kitaip šia nuostata galima būtų pasinaudoti kaip paskutine galimybe visoms BUSP bei Policijos ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose (TVR) priemonėms ir Bendrija bet kada galėtų veikti siekdama šių politikos sričių tikslų. Tačiau toks rezultatas paverstų daugelį ES sutarties nuostatų netaikytinomis ir neatitiktų įprastų BUSP priemonių (bendrų strategijų, bendrų veiksmų, bendrųjų pozicijų) ir TVR priemonių (bendrųjų pozicijų, sprendimų, pamatinių sprendimų) įgyvendinimo.

157 Todėl darytina išvada, kad kaip ir EB 60 ir 301 straipsniai atskirai, taip ir EB 308 straipsnis pats savaime nėra pakankamas teisinis pagrindas ginčijamam reglamentui.

158 Vis dėlto Taryba ginčijamo reglamento konstatuojamojoje dalyje bei rašytinėse pastabose tvirtina, kad EB 308 straipsnis kartu su EB 60 ir 301 straipsniais jai suteikia įgaliojimus priimti Bendrijos reglamentą dėl Sąjungos ir valstybių narių, pagal BUSP kovojant su tarptautinio terorizmo finansavimu, kuriuo asmenims taikomos ekonominės ir finansinės sankcijos, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu. Šie motyvai priimtini.

159 Šiomis aplinkybėmis iš tikrųjų reikia atsižvelgti į Mastrichto sutartimi specialiai įtvirtintą sąsają tarp Bendrijos veiksmų imantis ekonominių sankcijų pagal EB 60 ir 301 straipsnius ir ES sutarties tikslų išorinių santykių srityje.

160 Reikia pripažinti, kad EB 60 ir 301 straipsniai yra specifinės EB sutarties nuostatos, nes jie aiškiai numato, kad Bendrijos veiksmas gali pasirodyti būtinas įgyvendinant ne vieną iš EB sutartimi nustatytų Bendrijos tikslų, o vieną iš ES 2 straipsniu Sąjungai konkrečiai priskirtų tikslų, būtent įgyvendinant bendrą užsienio ir saugumo politiką.

161 Taigi pagal EB 60 ir 301 straipsnius Bendrijos veiksmas iš tikrųjų yra Sąjungos veiksmas, įgyvendinamas remiantis Bendrijos ramsčiu Tarybai priimant bendrąją poziciją ar imantis bendro veiksmo BUSP srityje.

162 Šiuo požiūriu reikia priminti, kad pagal ES 3 straipsnį Sąjunga naudojasi viena bendra institucijų struktūra, užtikrinančia veiklos, atliekamos siekiant jos tikslų ir kartu paisant *acquis communautaire* bei ją papildant, nuoseklumą ir tęstinumą. Sąjunga visų pirma užtikrina visos savo užsienio veiklos nuoseklumą išorės santykių,

saugumo, ekonominės ir vystymosi rėmimo politikos sričių atžvilgiu. Už tokio nuoseklumo užtikrinimą yra atsakingos bei šiuo tikslu bendradarbiauja Taryba ir Komisija. Abi jos pagal savo atitinkamus įgaliojimus užtikrina šių politikos sričių įgyvendinimą.

163 Kaip EB sutartimi numatytų įgaliojimų gali nepakakti, kad institucijos galėtų bendrojoje rinkoje įgyvendinti vieną iš Bendrijos tikslų, taip ir įgaliojimų imtis EB 60 ir 301 straipsniuose nustatytų ekonominių ir finansinių sankcijų, būtent nutraukti ar apriboti ekonominius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, konkrečiai kapitalo judėjimo ir mokėjimų srityje, gali nepakakti, kad institucijos galėtų įgyvendinti ES sutartyje įtvirtintą BUSP tikslą, dėl kurio šios nuostatos buvo specialiai įtrauktos į EB sutartį.

164 Reikia pripažinti, kad konkrečiomis EB 60 ir 301 straipsniuose numatytomis aplinkybėmis rėmimasis EB 308 straipsniu kaip papildomu teisiniu pagrindu pateisinamas ES 3 straipsnyje nustatytu vientisumo reikalavimu, kai šios nuostatos nesuteikia Bendrijos institucijoms reikiamos kompetencijos ekonominių ir finansinių sankcijų srityje įgyvendinant Sąjungos ir valstybių narių siekiamą BUSP tikslą.

165 Be to, BUSP srityje priimta bendroji pozicija ar bendras veiksmas gali reikalauti iš Bendrijos imtis ekonominių ir finansinių sankcijų, viršijančių EB 60 ir 301 straipsniuose aiškiai numatytas sankcijas, t. y. ekonominių santykių su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis laisvo kapitalo ir mokėjimų srityje nutraukimą ar apribojimą.

166 Tokiomis aplinkybėmis rėmimasis kartu EB 60, 301 ir 308 straipsniais ekonominių ir finansinių sankcijų srityje leidžia įgyvendinti Sąjungos ir valstybių narių siekiamą BUSP tikslą, kurį išreiškia bendra pozicija ar bendras veiksmas, nors Bendrija ir neturi aiškių įgaliojimų imtis ekonominių ir finansinių sankcijų asmenų ar organizacijų, pakankamai nesusijusių su atitinkama trečiąja šalimi, atžvilgiu.

167 Šiuo atveju kova su tarptautiniu terorizmu ir jo finansavimu neginčijamai patenka į Sąjungos tikslus BUSP srityje, nustatytus ES 11 straipsnyje, net jei ji konkrečiai nesusijusi su trečiosiomis šalimis ar jų režimais.

168 Be to, akivaizdu, kad Taryba kovos su terorizmu srityje vienbalsiai priėmė Bendrąją poziciją 2002/402, kuri numato Bendrijos ekonominių ir finansinių sankcijų taikymą asmenims ir organizacijoms, įtariamiems prisidėjus finansuojant tarptautinį terorizmą, nenustatant jokio ryšio su trečiosios šalies teritorija ar jos režimu.

169 Šiomis aplinkybėmis rėmimasis EB 308 straipsniu, siekiant papildyti EB 60 ir 301 straipsniais Bendrijai suteiktus įgaliojimus imtis ekonominių ir finansinių sankcijų, yra pateisinamas atsižvelgiant į tai, kad šiandieniniame pasaulyje valstybės negali būti laikomos vieninteliu grėsmės taikai ir tarptautiniam saugumui šaltiniu. Kaip ir tarptautinei bendrijai, Sąjungai ir jos Bendrijos ramsčiui neturėtų būti trukdoma prisitaikyti prie šių naujų grėsmių, nustatant ekonomines ir finansines sankcijas ne tik trečiosioms šalims, bet ir asmenims, grupėms ar susijusioms organizacijoms, plėtojantiems tarptautinę teroristinę veiklą ar kitaip keliantiems grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui.

170 Todėl institucijos ir Jungtinė Karalystė teisingai mano, kad Taryba buvo kompetentinga priimti ginčijamą reglamentą, kuriuo Bendrijoje įgyvendinamos ekonominės ir finansinės sankcijos, numatytos Bendroje pozicijoje 2002/402, remdamasi kartu EB 60, 301 ir 308 straipsniais.

171 Todėl pirmojo pagrindo pirma dalis atmestina.

Dėl antros dalies

Šalių argumentai

172 Pirmojo pagrindo antroje dalyje ieškovai tvirtina, kad Komisijai suteikta teisė, iš pradžių pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnio 1 dalį, vėliau pagal ginčijamo reglamento 7 straipsnio 1 dalį, yra daug platesnė nei įprasta kompetencija vykdyti Tarybos reglamentą, todėl ji pažeidžia EB 202 straipsnį. Jų manymu, Komisijos sprendimas įtraukti asmenį į ginčijamo reglamento I priedą faktiškai keičia jo 2 straipsnį.

173 Taryba ir Komisija mano, kad šiuo atveju vykdymo kompetencijos suteikimas Komisijai atitinka EB 202 straipsnį.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

174 Panaikinus Reglamentą Nr. 467/2001 ir jį pakeitus ginčijamu reglamentu, pirmojo pagrindo antra dalis neteko prasmės. Nors tiesa, kad iš pradžių ieškovai Komisijos reglamentu Nr. 2199/2001, priimtu Tarybai suteikus jai tokią teisę pagal Reglamento Nr. 467/2001 10 straipsnio 1 dalį, buvo įtraukti į Reglamento Nr. 467/2001 I priedą, nuo to momento jie įtraukti į ginčijamo reglamento I priedą pagal patį šį reglamentą, kurį priėmė Taryba nedalyvaujant Komisijai.

175 Reglamentu Nr. 866/2003 padaryti pakeitimai (šio sprendimo 41 punktas) yra tik redakcinio pobūdžio, kaip tai pripažino A. Yusuf (šio sprendimo 63 punktas), ir jie laikytini paprasčiausiu vykdymo kompetencijos, kurios suteikimas Komisijai atitinka EB 202 straipsnį, įgyvendinimu.

176 Todėl pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta.

Dėl trečios dalies

Šalių argumentai

177 Pirmojo pagrindo trečioje dalyje ieškovai tvirtina, kad Taryba buvo nekompetentinga ne Bendrijos institucijai – šiuo atveju Sankcijų komitetui – perduoti teisę priimti sprendimą valstybių narių ir jų piliečių civilinių bei ekonominių teisių srityje.

178 Jungtinė Karalystė atsakė, kad šiuo atveju nėra jokio kompetencijos Jungtinių Tautų institucijoms perdavimo. Atvirkščiai, institucijos veikė išimtinai siekdamos užtikrinti, kad Bendrijos valstybės narės laikytųsi savo įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją, kurie pagal šios Chartijos 103 straipsnį turi pirmenybę bet kurio kito įsipareigojimo atžvilgiu.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

179 Šiuo atveju Sankcijų komitetas priėmė sprendimus ieškovų atžvilgiu pagal Saugumo Tarybos įgaliojimą, remdamasis jos pačios turima informacija. Be to, nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos buvo priimtos naudojantis ne Bendrijos perduotais įgaliojimais, o pačios Saugumo Tarybos įgaliojimais pagal Jungtinių Tautų Chartiją. Tai, kad Bendrijos institucijos priėmus Bendrąją poziciją 2002/402 nusprendė turinčios įgyvendinti šiuos sprendimus ir rezoliucijas, vykdydamos savo pačių įgaliojimus, šiuo atveju neturi reikšmės.

180 Atrodo, kad pirmojo pagrindo trečia dalis grindžiama klaidinga prielaida ir todėl turi būti atmesta.

2) *Dėl antrojo pagrindo, susijusio su EB 249 straipsnio pažeidimu*

Šalių argumentai

181 Ieškovai mano, kad kadangi ginčijamas reglamentas tiesiogiai pažeidžia asmenų teises ir numato individualių sankcijų taikymą, jis nėra bendro pobūdžio ir todėl

prieštarauja EB 249 straipsniui. Šia nuostata numatyta su bendru pobūdžiu susijusi sąlyga iš tiesų prieštarauja tam, kad specifiniai atvejai būtų reglamentuojami reglamentu, kaip buvo padaryta nagrinėjamoje byloje. Ši sąlyga išplaukia iš bendrojo lygybės prieš įstatymą principo ir yra *sine qua non* sąlyga, kad tarp Bendrijos teisės ir valstybių narių konstitucinės teisės ar bendrų principų, susijusių su pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir laisvėmis, nekiltų konfliktas. Veikimo būdas nustatant teisės normą pagal sąrašą, taip pat pažeidžia teisėtumo ir teisinio tikrumo principus.

182 Dublike ieškovai pabrėžia, kad ginčijamame reglamente numatyti asmenys ir grupės priklauso ne abstrakčiai nustatytai asmenų grupei, o pagal pavardes ir pavadinimus tiksliai atitinka asmenis, esančius Sankcijų komiteto sąraše. Taip pat nėra objektyviai apibrėžtos situacijos, aprašytos bendrai nustatytomis sąlygomis, kuri galėtų paaiškinti, kodėl ieškovų pavardės nurodytos būtent ginčijamo reglamento I priede. Šiomis aplinkybėmis ginčijamas aktas turėtų būti nagrinėjamas ne kaip reglamentas, o kaip individualių sprendimų grupė 1971 m. gegužės 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *International Fruit ir kt. prieš Komisiją* (41/70–44/70, Rink. p. 411) prasme.

183 Institucijos ir Jungtinė Karalystė tvirtina, kad ginčijamas reglamentas yra bendro pobūdžio.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

184 Pagal EB 249 straipsnio antrąją pastraipą reglamentas taikomas visuotinai, yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, o sprendimas privalomas tik tiems, kam jis skirtas.

185 Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, reglamento ir sprendimo atskyrimo kriterijus yra tai, ar nagrinėjamas teisės aktas yra taikomas visuotinai. Esminiai sprendimo bruožai susiję su jo adresatų rato apribojimu, o reglamentas, kuris yra iš esmės normatyvinio pobūdžio, taikytinas objektyviai numatytoms situacijoms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai numatytų asmenų atžvilgiu. Be to, teisės akto priskyrimo reglamentui nepaneigia galimybė daugiau ar mažiau tiksliai nustatyti teisės subjektų, kurių atžvilgiu konkrečiu laiku jis taikomas, skaičių ar netgi tapatybę, kai yra akivaizdu, kad jis taip taikomas teisės aktu apibrėžtoje objektyvioje teisinėje ar faktinėje situacijoje ir atsižvelgiant į juo siekiamą tikslą (1962 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fédération nationale de la boucherie en gros ir kt. prieš Tarybą*, 19/62 à 22/62, Rink. p. 943, 2 punktas; 1968 m. liepos 11 d. Sprendimas *Zuckerfabrik Watenstedt prieš Tarybą*, 6/68, Rink. p. 595, 604; 1982 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Roquette Frères prieš Tarybą*, 242/81, Rink. p. 3213, 6 ir 7 punktai; 1993 m. birželio 29 d. Sprendimo *Gibraltar prieš Tarybą*, C-298/89, Rink. p. I-3605, 17 punktas ir 2001 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Sadam Zuccherifici ir kt. prieš Tarybą*, C-41/99 P, Rink. p. I-4239, 24 punktas; 1996 m. balandžio 24 d. Teisingumo Teismo nutarties *CNPAAP prieš Tarybą*, C-87/95 P, Rink. p. I-2003, 33 punktas; 2003 m. gegužės 6 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *DOW AgroSciences prieš Parlamentą ir Tarybą*, T-45/02, Rink. p. II-1973, 31 punktas).

186 Šiuo atveju Reglamentas Nr. 881/2002 neginčijamai yra visuotinai taikomas aktas, nes jis visiems draudžia suteikti lėšų ar ekonominių išteklių tam tikriems asmenims. Tai, kad asmenų pavardės išvardytos šio reglamento I priede taip, kad jie atrodo tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme, niekaip nepaveikia šio draudimo, kuris taikomas *erga omnes*, bendro pobūdžio, kaip matyti iš 11 straipsnio, pagal kurį ginčijamas reglamentas taikomas:

— Bendrijos teritorijoje, įskaitant oro erdvę,

— bet kuriame lėktuve ar laive, priklausančiame valstybės narės jurisdikcijai,

— bet kuriam valstybės narės piliečiui, neatsižvelgiant į jo buvimo vietą,

— bet kuriam fiziniam asmeniui, įmonei ar organizacijai, įsteigtai ar veikiančiai pagal valstybės narės teisės aktus,

— bet kuriam fiziniam asmeniui, įmonei ar organizacijai, turinčiai prekybinių ryšių Bendrijoje.

187 Iš tiesų ieškovų argumentuose teisės akto adresatas supainiojamas su šio teisės akto objektu. EB 249 straipsnis numato tik adresatą, nustatydamas, kad reglamentas yra taikomas visuotinai, o sprendimas privalomas tik tiems, kam jis skirtas. Atvirkščiai, objektas nėra tinkamas kriterijus priskiriant teisės aktą reglamentui ar sprendimui.

188 Teisės aktas, kuriuo įšaldomos bendrai ir abstrakčiai numatytų teroristinių aktų organizatorių lėšos, būtų sprendimas, jeigu jis būtų skirtas vienam ar keliems konkrečiai įvardytiems asmenims. Atvirkščiai, teisės aktas, kuriuo įšaldomos lėšos vieno ar kelių konkrečiai įvardytų asmenų atžvilgiu, yra reglamentas, jeigu jis bendrai ir abstrakčiai taikomas visiems asmenims, kurie fiziškai gali turėti nurodytas lėšas. Būtent taip yra šiuo atveju.

189 Todėl antrasis pagrindas turi būti atmestas.

3) *Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su ieškovų pagrindinių teisių pažeidimu*

Šalių argumentai

190 Ieškovai, kurie remiasi tiek ES 6 straipsnio 2 dalimi, tiek Teisingumo Teismo praktika (1969 m. lapkričio 12 d. Sprendimas *Stauder*, 29/69, Rink. p. 419; 1970 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Internationale Handelsgesellschaft*, 11/70, Rink. p. 1125 ir 1974 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Nold prieš Komisiją*, 4/73, Rink. p. 491, 13 punktas), tvirtina, kad ginčijamas reglamentas, nustatydamas jų atžvilgiu griežtas tiek civilinio, tiek baudžiamojo pobūdžio sankcijas, iš anksto jų neišklausius ar neleidus jiems gintis ir netaikant šiam teisės aktui jokios teisminės kontrolės, pažeidžia jų pagrindines teises, o būtent teisę naudotis savo turimu turtu ir teisę į gynybą, kurios yra įtvirtintos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTPLK) 6 straipsnyje.

191 Dėl tariamo teisės į gynybą pažeidimo ieškovai pabrėžia, kad jie nebuvo informuoti apie tai, kodėl jų atžvilgiu buvo nustatytos sankcijos, nebuvo supažindinti su prieš juos pateiktais įrodymais bei aplinkybėmis ir neturėjo galimybės pasiaiškinti (1974 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Transocean Marine Paint prieš Komisiją*, 17/74, Rink. p. 1063; 1983 m. birželio 7 d. Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 14 punktas; 1986 m. liepos 10 d. Sprendimas *Belgija prieš Komisiją*, 40/85, Rink. p. 2321 ir 1991 m. birželio 27 d. Sprendimas *Al-Jubail Fertilizer et Saudi Arabian Fertilizer prieš Tarybą*, C-49/88, Rink. p. I-3187). Jų įtraukimas į ginčijamo reglamento I priedą išimtinai grindžiamas tuo, kad jie buvo įtraukti į Sankcijų komiteto nustatytą sąrašą, remiantis valstybių ir tarptautinių bei regioninių organizacijų pateikta informacija. Nei Taryba, nei Komisija nenagrinėjo priežasčių, kodėl šis komitetas įtraukė juos į šį sąrašą. Informacijos, kurią gavo šis komitetas, šaltinis yra visiškai

neaiškus, o priežastys, dėl kurių tam tikri asmenys iš anksto jų neišklausius buvo įtraukti į šį sąrašą, nėra nurodytos. Visa ieškovų įtraukimo į ginčijamo reglamento I priedo sąrašą procedūra buvo konfidenciali (1999 m. liepos 8 d. Sprendimas *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, C-51/92 P, Rink. p. I-4235).

192 Dėl tariamo teisės į teisminę kontrolę pažeidimo ieškovai nurodo, kad 2001 m. lapkričio 27 d. Sprendime *Komisija prieš Austriją* (C-424/99, Rink. p. I-9285, 45 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, jog remiantis nusistovėjusia teismų praktika tokios kontrolės reikalavimas yra bendrasis Bendrijos teisės principas, kylantis iš visoms valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų, kuris taip pat yra įtvirtintas EŽTK 6 ir 13 straipsniuose. Ši teisė suponuoja galimybę pareikšti veiksmingą ieškinį nepriklausomame ir nešališkame teisme.

193 Tačiau nei Komisija, nei Taryba neatitinka šių sąlygų.

194 Jų taip pat neatitinka Saugumo Taryba ir jos Sankcijų komitetas, t. y. politinės institucijos, į kurias kreiptis leidžiama tik valstybėms. Nagrinėjamoje byloje Sankcijų komitetas Švedijos vyriausybei nurodė, kad nebuvo galima iš esmės išnagrinėti ieškovų prašymo dėl jų išbraukimo iš komiteto nustatyto sąrašo. Tačiau šis prašymas kaip sprendimo pasiūlymas buvo nusiųstas penkiolikai Sankcijų komiteto narių. Tik trys šio komiteto narės, t. y. Jungtinės Valstijos, Jungtinė Karalystė ir Rusija,

prieštaravo šiam prašymui. Tačiau dėl vienbalsiškumo taisyklės, kurios laikomasi Sankcijų komiteto veikloje, ieškovų pavardės buvo paliktos nagrinėjamame sąraše.

195 Dėl Pirmosios instancijos teismo kontrolės šioje byloje ieškovai teigia, kad ieškinys dėl panaikinimo, kuriuo ginčijamas tik reglamento teisėtumas, neleidžia iš esmės išnagrinėti sankcijų teisėtumo pagrindinių teisių, dėl kurių pažeidimų kreiptasi, atžvilgiu. Be to, atsižvelgiant į naudotą teisėkūros metodą – asmenų ir organizacijų, kuriems skirtos sankcijos, sąrašų sudarymą – toks nagrinėjimas iš esmės netenka prasmės, nes jis apsiriboja klausimu, ar šiuose sąrašuose esančios pavardės atitinka pavardes, esančias Sankcijų komiteto sąrašuose.

196 Tačiau ieškovai nurodo tam tikras ginčijamame reglamente esančias klaidas ar neatitikimus. Pavyzdžiui, šio reglamento I priedo skyriuje „Juridiniai asmenys, grupės ir organizacijos" nurodyta įmonė *„Barakaat International*, Hallbybacken 15, 70 Spånga, Švedija" yra ta pati įmonė ieškovė *Al Barakaat*, numatyta tame pačiame skyriuje. Ieškovai aiškina, kad *Al Barakaat* pakeitė savo buveinės adresą. Todėl nurodytas adresas yra klaidingas.

197 Taip pat ginčijamo reglamento I priedo tame pačiame skyriuje nurodyta įmonė *„Somali Network AB*, Hallbybacken 15, 70 Spånga, Švedija", kuri iš pradžių priklausė pradiniams trims ieškovams A. Aden, A. Ali ir A. Yusuf ir kuri užsiėmė telefono kortelių prekyba, nutraukė savo veiklą 2000 m. pabaigoje, 2001 m. vasarą buvo perleista, o 2001 m. spalio 4 d. jos pavadinimas buvo pakeistas į *„Trä & Inredningsmontage i Kärrtorp"*. Nauji akcininkai neturėjo jokių ryšių su ieškovais ir užsiėmė veikla pastatų srityje. Tačiau 2001 m. lapkričio 9 d. Sankcijų komitetui įtraukus šią įmonę į sąrašą, akivaizdu, kad buvo spragų jo turimuose dokumentuose ir kad nebuvo vykdoma atskirų atvejų kontrolė.

198 Ieškovai priduria, kad *Al Barakaat* savo iniciatyva pateikė finansines ataskaitas Švedijos policijos tarnybai *SÄPO*, atsakingai už kovą su terorizmu. Išnagrinėjusi dokumentus, *SÄPO* juos gražino ieškovams, nurodžiusi, kad jie yra tvarkingi, o tai parodo, kad sankcijos prieš *Al Barakaat* yra nepagrįstos.

199 Kaip įrodinėjimo priemonę pirmas ieškovas A. Yusuf siūlo Pirmosios instancijos teismui išklausyti jo parodymus. Taip pat jis prašo apklausti Jeremy Greenstock, kuris tuo metu, kai buvo nustatytos sankcijos ieškovo atžvilgiu, užėmė Sankcijų komiteto prezidento pareigas.

200 Savo dublike ieškovai gina argumentą, kad Taryba privalėjo įgyvendinti Saugumo Tarybos nustatytas sankcijas, nes jos yra privalomos Bendrijos valstybėms narėms pagal Jungtinių Tautų Chartiją.

201 Ieškovų manymu, nėra jokio absoliutaus įsipareigojimo pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį, o šios chartijos 103 straipsnio nuostata yra privaloma tik tarptautinėje viešojoje teisėje ir nesuponuoja, kad Jungtinių Tautų narės turi pažeisti savo pačių vidaus teisę.

202 Saugumo Tarybos rezoliucijos nėra tiesiogiai taikomos JTO valstybėse narėse, tačiau turi būti perkeltos į jų vidaus teisę, suderinus su jų konstitucinėmis nuostatomis ir bendrais teisės principais. Jeigu toks perkėlimas prieštarauja šioms nuostatoms, jos turi būti pirma pakeistos, kad perkėlimas būtų įmanomas.

203 Švedijoje *Lagrådet* (Įstatymų leidybos tarybai) nurodžius, kad bet kurį sprendimą dėl turto įšaldymo turi priimti prokuratūra ir jo atžvilgiu turi būti įmanoma vykdyti teisminę kontrolę, vyriausybė atsiėmė įstatymo projektą, skirtą įgyvendinti 2001 m. rugsėjo 28 d. Saugumo Tarybos rezoliuciją 1373 (2001), kuri numato asmenų ir grupių, įvykdžiusių ar ketinančių įvykdyti terorizmo aktus, palengvinančių jų vykdymą ar juose dalyvaujančių, lėšų įšaldymą.

204 Be to, iš Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 2 dalies išplaukia, kad Saugumo Taryba visuomet turi veikti laikydamasi Jungtinių Tautų tikslų ir principų. JTO narių įsipareigojimų sąlyga pagal 25 straipsnį yra ta, kad Saugumo Tarybos kompetencija priimti privalomus sprendimus turi būti paremta kitomis šios Chartijos nuostatomis. Kadangi Jungtinių Tautų Chartija skirta išimtinai valstybėms ir nesukuria nei teisių, nei pareigų fiziniams asmenims, gali kilti klausimas, ar JTO valstybėms narėms yra privalomi Saugumo Tarybos sprendimai, nustatantys sankcijas Osamai bin Ladenui ir su juo susijusiems asmenims. Taip pat galima paklausti, ar šie sprendimai neprieštarauja Jungtinių Tautų tikslui skatinti pagarbą visoms žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, remiantis Jungtinių Tautų Chartijos 1 straipsnio 3 dalimi.

205 Pirmiausia Taryba mano, kad aplinkybės, kuriomis buvo priimtas ginčijamas reglamentas, pašalina bet kokią jos neteisėto elgesio galimybę.

206 Šiuo požiūriu Taryba ir Komisija, kurios konkrečiai remiasi Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 1 dalimi, 25, 41, 48 ir 103 straipsniais, pirmiausia tvirtina, kad, kaip ir JTO valstybės narės, Bendrija pagal tarptautinę teisę privalo savo kompetencijos srityse įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas, ypač priimtas Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriaus pagrindu; antra, šioje srityje Bendrijos

institucijų kompetencija yra ribota ir jos neturi jokios autonominės diskrecijos ar vertinimo laisvės; trečia, todėl jos negali nei pakeisti šių rezoliucijų turinio, nei imtis priemonių, galinčių sąlygoti jų turinio pakeitimą, ir, ketvirta, bet koks tarptautinis susitarimas ar nacionalinės teisės norma, galintys sukliudyti jas įgyvendinti, neturėtų būti taikomi.

207 Taryba ir Komisija nurodo, kad Saugumo Taryba, veikdama JTO narių vardu, iš esmės atsakinga už taikos ir tarptautinio saugumo palaikymą. Jos pabrėžia, kad Saugumo Tarybos priimtos rezoliucijos pagal šios Chartijos VII skyrių be jokių išlygų visuotinai ir privalomai taikomos Jungtinių Tautų narėms, kurios turi pripažinti jų pirmenybę visų kitų tarptautinių įsipareigojimų atžvilgiu. Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnis leidžia netaikyti bet kurios kitos sutartinės ar paprotinės tarptautinės teisės nuostatos, kad būtų įgyvendintos Saugumo Tarybos rezoliucijos, taip sukurdamas „teisėtumo poveikį".

208 Šių institucijų teigimu, nacionalinė teisė taip pat neturėtų kliudyti vykdyti priemones, priimtas pagal Jungtinių Tautų Chartiją. Jeigu JTO narė galėtų pakeisti Saugumo Tarybos rezoliucijų turinį, nebūtų galima garantuoti vienodo jų taikymo, kuris yra būtinas užtikrinant jų veiksmingumą.

209 Komisija priduria, kad remiantis 1969 m. gegužės 23 d. Vienoje pasirašytos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 27 straipsniu valstybė negali pasiremti savo vidaus teisės nuostata norėdama pateisinti sutarties nevykdymą. Jeigu nacionalinės teisės norma prieštarauja tarptautinės teisės įpareigojimui, atitinkama

valstybė šią normą turi aiškinti atsižvelgdama į sutartį arba pakeisti nacionalinės teisės aktus taip, kad jie atitiktų tarptautinės teisės įpareigojimą.

210 Nors pati Bendrija nėra JTO narė, ji savo kompetencijos srityse turi veikti taip, kad įgyvendintų jos valstybėms narėms dėl jų priklausymo Jungtinėms Tautoms tenkančius įsipareigojimus. Šiuo požiūriu Komisija nurodo, kad Bendrijos įgaliojimai turi būti vykdomi laikantis tarptautinės teisės (1992 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Poulsen et Diva Navigation*, C-286/90, Rink. p. I-6019, 9 punktas ir 1998 m. birželio 16 d. Sprendimo *Racke*, C-162/96, Rink. p. I-3655, 45 punktas). Taryba ir Komisija taip pat remiasi šio sprendimo 82 punkte minėtu sprendimu *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją*. Nors šis sprendimas buvo susijęs su prekybos embargo įvedimu, t. y. bendros prekybos politikos priemone, kuri pagal EB 133 straipsnį patenka į išimtinę Bendrijos kompetenciją, Taryba ir Komisija mano, kad tas pats principas taikytinas kapitalo judėjimo ir mokėjimų apribojimams, nustatytiems pagal EB 60 ir 301 straipsnius, atsižvelgiant į Bendrijos kompetencijos raidą sankcijų trečiųjų šalių atžvilgiu srityje.

211 Taryba apibendrina šį pasiūlymą tvirtindama, kad kai Bendrija veikia siekdama vykdyti valstybių narių dėl jų priklausymo JTO turimus įsipareigojimus, ar tai būtų todėl, kad pastarosios jai perdavė reikiamus įgaliojimus, ar todėl, kad jos mano, jog Bendrijos įsikišimas tinkamas politiškai, praktiniais sumetimais reikia preziumuoti, kad Bendrija yra tokioje pačioje padėtyje kaip ir JTO narės, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalį

212 Todėl, Tarybos manymu, kai Bendrija imasi priemonių, kurios atitinka valstybių narių siekį vykdyti savo įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją, ji naudojasi Chartijos apsauga ir būtent „teisėtumo poveikiu".

213 Be to, Taryba pabrėžia, kad kai Bendrija veikia šioje srityje, jos kompetenciją riboja sprendimai, priimti bendros užsienio ir saugumo politikos srityje, kurie įgyvendina Saugumo Tarybos rezoliucijas, būtent priimtas pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, kurios turi būti perkeltos į Bendrijos teisės sistemą.

214 Šiuo atveju ginčijamas reglamentas buvo priimtas siekiant įgyvendinti Saugumo Tarybos rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002) Bendrijos teisinėje sistemoje, automatiškai perkeliant visą pagal taikytinas procedūras Sankcijų komiteto nustatytą asmenų ar organizacijų sąrašą, neturint jokios autonominės diskrecijos, kaip tai aiškiai matyti tiek iš ginčijamo reglamento preambulės, tiek iš 7 straipsnio 1 dalies.

215 Tarybos ir Komisijos manymu, tokios aplinkybės *a priori* pašalina bet kokią institucijų neteisėto elgesio galimybę. Bendrijai nusprendus veikti pagal Bendrąją poziciją 2002/402, ji, nepažeisdama savo ir jos valstybių narių tarptautinių įsipareigojimų bei bendradarbiavimo tarp valstybių narių ir Bendrijos pareigos, nustatytos EB 10 straipsnyje, neturėjo galimybės išbraukti tam tikrų asmenų iš sąrašo ar jų iš anksto informuoti, ar, to nepadarius, numatyti gynybos būdų, leidžiančių patikrinti, ar nagrinėjamos priemonės yra pateisinamos.

216 Tarybos manymu, taip pat būtų buvę, net jeigu ginčijamas reglamentas turėtų būti laikomas pažeidžiančiu ieškovų pagrindines teises. Taryba iš tiesų mano, kad „teisėtumo poveikis" pasireiškia ir pagrindinių teisių atžvilgiu, kurios, kaip numato atitinkamos tarptautinės teisinės normos, esant skubiam reikalui laikinai gali būti sustabdytos.

217 Dublike ieškovams suabejojus, ar nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos atitinka Jungtinių Tautų Chartijos 1 straipsnio 3 dalį, Taryba atsakė, kad reikia manyti, jog Saugumo Taryba, naudodamasi specialiais įgaliojimais, kurie jai pripažinti šios Chartijos VII skyriumi, palygino pagrindines sankcijų aukų teises su terorizmo aukų teisėmis, ypač su jų teise į gyvenimą.

218 Be to, Taryba ir Komisija mano, kad ieškovų samprotavimai apie Švedijos įstatymų leidybos procesą įgyvendinant Saugumo Tarybos rezoliuciją 1373 (2001), kuris radikaliai skyrėsi nuo Rezoliucijos 1390 (2002) įgyvendinimo, nesusiję su šia byla. Įgyvendinant Rezoliuciją 1373 (2001) Bendrija ir jos valstybės narės iš tiesų turėjo didelę veiksmų laisvę.

219 Bet kuriuo atveju Taryba ir Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismo kompetencija šioje byloje turėtų apsiriboti klausimo, ar institucijos, vykdydamos įsipareigojimus pagal Saugumo Tarybos rezoliuciją 1390 (2002), padarė akivaizdžią klaidą, nagrinėjimu. Bet kuri kita veikla, viršijanti šią kompetenciją, kuri prilygtų netiesioginei ir atrankinei Saugumo Tarybos palaikant tarptautinę taiką ir saugumą nustatytų privalomų priemonių teisminei kontrolei, galėtų sugriauti vieną iš tarptautinės sistemos, nustatytos 1945 m., pamatų, smarkiai sutrikdytų Bendrijos ir valstybių narių tarptautinius santykius, būtų ginčytina pagal EB 10 straipsnį ir nesuderinama su Bendrijos įsipareigojimu laikytis tarptautinės teisės, kurios dalis yra Saugumo Tarybos rezoliucijos, priimtos pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių. Institucijos ir Jungtinė Karalystė mano, kad tokio pobūdžio priemonės per tarpininkę, t. y. valstybės, kurios piliečiai yra ar kurios teritorijoje gyvena ieškovai, vyriausybę, galėtų būti ginčijamos tik pačioje Saugumo Taryboje, o ne nacionaliniu ar Bendrijos lygiu (šio sprendimo 85 punkte nurodytos nutarties *„Invest" Import und Export ir Invest Commerce prieš Komisiją* 40 punktas).

220 Jeigu Pirmosios instancijos teismas nuspręstų visapusiškai išnagrinėti įvairių argumentų, kuriais remiasi ieškovai, pagrįstumą, Taryba ir Komisija tvirtina, kad ginčijamas reglamentas nekenkia pagrindinėms teisėms ir laisvėms, kurių pažeidimu yra remiamasi.

221 Pirma, ginčijamu reglamentu įgyvendinamos priemonės nekenkia ieškovų teisei naudotis nuosavybe, nes ši teisė nėra absoliučiai apsaugota ir jos atžvilgiu gali būti nustatyti apribojimai, pateisinami bendrojo intereso tikslais.

222 Antra, ginčijamas reglamentas taip pat nepažeidžia teisių į gynybą.

223 Trečia, kalbant apie teisę pareikšti veiksmingą ieškinį, institucijos ir Jungtinė Karalystė nurodo, kad ieškovai galėjo supažindinti su savo nuomone Saugumo Tarybą ir kad jie galėjo pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme pagal EB 230 straipsnį, kuriame galėjo remtis Bendrijos institucijų nekompetentingumu priimant ginčijamą reglamentą ir jų teisės į nuosavybę pažeidimo neteisėtumu.

224 Tarybos manymu, šalys ginčijasi net ne dėl teisės pareikšti veiksmingą ieškinį, o dėl teisminės kontrolės, kuri būtų pateisinama ar tinkama šioje byloje, apimties.

225 Šiuo požiūriu Taryba pripažįsta, kad kai Bendrija savo pačios iniciatyva nusprendžia imtis vienpusių ekonominės ir finansinės prievartos priemonių, teisminė kontrolė turi būti išplečiama, kad būtų galima išnagrinėti prieš nubaustus asmenis pateiktus įrodymus. Tačiau, Tarybos ir Jungtinės Karalystės teigimu, kai Bendrija veikia neturėdama jokios diskrecijos, remdamasi institucijos, kuriai tarptautinė bendrija suteikė pakankamas galias, siekdama palaikyti taiką ir tarptautinį saugumą, priimtu sprendimu, visapusiška teisminė kontrolė galėtų sugriauti JTO sistemą, kuri buvo nustatyta 1945 m., smarkiai sutrikdytų Bendrijos ir valstybių narių tarptautinius santykius ir pažeistų Bendrijos įsipareigojimą laikytis tarptautinės teisės. Taryba mano, kad šioje byloje Bendrijos teismo teisminė kontrolė negalėtų viršyti tos, kuri pripažinta valstybėse narėse perkeliant į vidaus teisės sistemą tarptautinės bendrijos institucijų priimtus sprendimus, siekiant palaikyti taiką ir tarptautinį saugumą. Šiuo požiūriu Taryba pastebi, kad daugelis valstybių narių Saugumo Tarybos rezoliucijas taikančius teisės aktus prilygina „vyriausybės teisės aktams", kurių kontrolė nepriklauso teismo kompetencijai. Kitose valstybėse narėse ši teisminė kontrolė yra labai ribota.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Pradinės pastabos

226 Pirmosios instancijos teismas dėl pagrindo, susijusio su tariamu ieškovų pagrindinių teisių pažeidimu, turėtų pareikšti nuomonę tiek, kiek jis patenka į jo teisminę kontrolę ir kiek jis, jei pasitvirtintų, galėtų sąlygoti ginčijamo reglamento panaikinimą.

227 Tačiau šioje byloje institucijos ir Jungtinė Karalystė iš esmės mano, kad nė viena iš šių dviejų sąlygų nėra įvykdoma dėl Bendrijos ir jos valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją pirmenybės prieš bet kokį kitą tarptautinės, Bendrijos ar nacionalinės teisės įsipareigojimą. Dėl šios priežasties būtina pirmiausia išnagrinėti šių šalių argumentus prieš bet kokį ieškovo argumentų aptarimą.

228 Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąsają bei kiek Bendrijos ir jos valstybių narių kompetencija ribojama Saugumo Tarybos rezoliucijomis, priimtomis remiantis Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriumi.

229 Šis nagrinėjimas iš tiesų lemia Pirmosios instancijos teismo vykdytinos tokias rezoliucijas įgyvendinančių Bendrijos teisės aktų teisėtumo kontrolės apimties pagrindinių teisių atžvilgiu vertinimą, kuris bus atliktas vėliau.

230 Galiausiai, trečia, Pirmosios instancijos teismas pareikš nuomonę dėl tariamų ieškovų pagrindinių teisių pažeidimų tiek, kiek jis pripažins, kad jie patenka į jo teisminę kontrolę ir gali sąlygoti ginčijamo reglamento panaikinimą.

Dėl iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąryšio

231 Tarptautinės teisės požiūriu reikia pripažinti, kad JTO valstybių narių įsipareigojimai pagal Jungtinių Tautų Chartiją neginčijamai yra svarbesni nei bet kurie kiti nacionalinės ar tarptautinės sutartinės teisės įsipareigojimai, įskaitant valstybių Europos Tarybos narių įsipareigojimus pagal EŽTK ir Bendrijos narių įsipareigojimus pagal EB sutartį.

232 Pirma, kalbant apie Jungtinių Tautų Chartijos ir JTO valstybių narių nacionalinės teisės santykį, ši pirmenybės taisyklė išplaukia iš tarptautinės paprotinės teisės principų. Pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės, kuri kodifikuoja šiuos principus (ir kurios 5 straipsnis nustato, kad ji taikoma „visoms sutartims, kuriomis įsteigiamos tarptautinės organizacijos, ir visoms sutartims, sudarytoms tarptautinėje organizacijoje"), 27 straipsnį šalis negali pasitelkti savo vidaus teisės nuostatų, kad pasiteisintų dėl sutarties nesilaikymo.

233 Antra, kalbant apie Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės sutartinės teisės santykį, šiai pirmenybės taisyklei aiškiai skirtas minėtos Chartijos 103 straipsnis, kuris numato, kad „jeigu Jungtinių Tautų narių įsipareigojimai pagal šią Chartiją prieštarauja jų įsipareigojimams pagal kokį nors kitą tarptautinį susitarimą, jų įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę". Laikantis Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 30 straipsnio ir priešingai įprastinėms taisyklėms, taikomoms vėliau tuo pačiu klausimu sudarytoms sutartims, ši taisyklė taikoma tiek ankstesnių, tiek vėlesnių nei Jungtinių Tautų Chartija sutarčių atžvilgiu. Tarptautinis Teisingumo Teismas mano, kad bet kuriam regioniniam, dvišaliam ir daugiašaliam susitarimui, kurį gali pasirašyti šalys, visuomet taikomos Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnio nuostatos (1984 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Activités militaires et paramilitaires au Nicaragua et contre celui-ci (Nikaragva prieš Jungtines Amerikos Valstijas)*, Rink. 1984, p. 392, 107 punktas).

234 Ši pirmenybė taikoma Saugumo Tarybos rezoliucijose esantiems nutarimams pagal Jungtinių Tautų Chartijos 25 straipsnį, pagal kurį JTO narės sutinka paklusti Saugumo Tarybos nutarimams ir juos vykdyti. Tarptautinio Teisingumo Teismo manymu, remiantis Chartijos 103 straipsniu šalių įsipareigojimai pagal šią Chartiją turi pirmenybę prieš bet kokį kitą tarptautinį susitarimą (1992 m. balandžio 14 d. Nutarties (laikinosios apsaugos priemonės) dėl 1971 m. Monrealio konvencijos aiškinimo ir taikymo dėl Lockerbie oro įvykio (Libijos Arabų Džamahirija prieš Jungtines Amerikos Valstijas), Rink. 1992, p. 16, 42 punktas ir 1992 m. balandžio 14 d. Nutarties (laikinosios apsaugos priemonės) dėl 1971 m. Monrealio konvencijos aiškinimo ir taikymo dėl Lockerbie oro įvykio (Libijos Arabų Džamahirija prieš Jungtinę Karalystę), Rink. 1992, p. 113, 39 punktas).

235 Konkrečiai kalbant apie Bendrijos valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir jų įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę santykį, reikia pridurti, kad pagal EB 307 straipsnio pirmąją pastraipą „Šios Sutarties nuostatos neturi paveikti teisių ir pareigų, kylančių iš susitarimų, sudarytų iki 1958 m. sausio 1 d. arba stojančioms valstybėms – iki įstojimo dienos, tarp vienos ar keleto valstybių narių ir vienos ar keleto trečiųjų šalių".

236 Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, šia nuostata laikantis tarptautinės teisės principų siekiama nustatyti, kad EB sutarties taikymas nedaro poveikio atitinkamos valstybės narės įsipareigojimams nepažeisti trečiosios šalies teisių pagal ankstesnę sutartį ir vykdyti atitinkamus savo įsipareigojimus (1995 m. kovo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Evans Medical ir Macfarlan Smith*, C-324/93, Rink. p. I-563, 27 punktas; taip pat žr. 1962 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš Italiją*, 10/61, Rink. p. 1; 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimą *Levy*, C-158/91, Rink. p. I-4287 ir 1997 m. vasario 14 d. Sprendimo *Centro-Com*, C-124/95, Rink. p. I-81, 56 punktą).

237 Penkios iš šešių Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, pasirašytą 1957 m. kovo 25 d. Romoje, pasirašiusios šalys 1958 m. sausio 1 d. jau buvo JTO narės. Nors Vokietijos Federacinė Respublika formaliai JTO nare tapo tik 1973 m. rugsėjo 18 d., jos įsipareigojimas laikytis Jungtinių Tautų Chartijos prisiimtas anksčiau nei 1958 m. sausio 1 d., kaip matyti iš 1954 m. rugsėjo 28 d. – spalio 3 d. Londone vykusios konferencijos (vadinamos „devynių valstybių" konferencija) baigiamojo akto ir iš 1954 m. spalio 23 d. Paryžiaus susitarimų. Be to, visos šalys, kurios vėliau įstojo į Bendriją, prieš tau jau buvo JTO narės.

238 Maža to, Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 224 straipsnis (dabar EB 297 straipsnis) buvo specialiai įtrauktas į šią Sutartį, kad būtų laikomasi pirmiau aprašytos pirmenybės taisyklės. Pagal šią nuostatą „valstybės narės konsultuojasi viena su kita siekdamos prireikus veikti drauge, kad bendrosios rinkos veikimui nedarytų poveikio priemonės, kurių valstybei narei gali tekti imtis <...> siekiant vykdyti įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė taikai ir tarptautiniam saugumui palaikyti".

239 Taigi Saugumo Tarybos rezoliucijos, priimtos remiantis Jungtinių Tautų Chartijos VII skyriumi, yra privalomos visoms Bendrijos valstybėms narėms, kurios turi imtis visų priemonių užtikrinant jų įgyvendinimą (Generalinio advokato F.G. Jacobs išvados 1996 m. liepos 30 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Bosphorus*, C-84/95, Rink. p. I-3953, I-3956, 2 punktas ir jo išvados 1997 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Ebony Maritime et Loten Navigation*, C-177/95, Rink. p. I-1111, I-1115, 27 punktas).

240 Iš to, kas pasakyta, taip pat matyti, kad valstybės narės, tiek taikydamos bendras tarptautinės teisės taisykles, tiek konkrečias Sutarties nuostatas, turi galimybę ar netgi privalo netaikyti bet kurios Bendrijos teisės nuostatos, ar tai būtų pirminės teisės nuostata, ar šios teisės bendras principas, kuri trukdo tinkamai vykdyti jų įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją.

241 Šio sprendimo 236 punkte minėtame sprendime *Centro-Com* Teisingumo Teismas konkrečiai nurodė, kad EB 113 straipsniui prieštaraujančios nacionalinės priemonės galėtų būti pateisinamos atsižvelgiant į EB sutarties 234 straipsnį (po pakeitimo – EB 307 straipsnis), jeigu jos reikalingos atitinkamai valstybei narei užtikrinant jos įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir Saugumo Tarybos rezoliuciją vykdymą.

242 Tačiau iš teismų praktikos išplaukia (žr. šio sprendimo 82 punkte minėto sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 74 punktą), kad skirtingai nei jos valstybės narės, pati Bendrija nėra tiesiogiai saistoma Jungtinių Tautų Chartijos, ir todėl ji pagal viešosios tarptautinės teisės bendrą įpareigojimą neprivalo, remdamasi minėtos Chartijos 25 straipsniu, paklusti Saugumo Tarybos rezoliucijoms ir jų taikyti. Taip yra todėl, kad Bendrija nėra nei JTO narė, nei Saugumo Tarybos rezoliucijų adresatė, nei savo valstybių narių teisių ir pareigų perėmėja viešosios tarptautinės teisės prasme.

243 Tokiomis aplinkybėmis Bendrija turėtų būti laikoma saistoma Jungtinių Tautų Chartijos įpareigojimų taip pat, kaip ir jos valstybės narės, pagal jos Steigimo sutartį.

244 Šiuo požiūriu akivaizdu, kad Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties sudarymo metu valstybės narės buvo įsipareigojusios pagal Jungtinių Tautų Chartiją.

245 Sudarydamos tarpusavyje sutartį jos negalėjo perduoti Bendrijai daugiau galių nei jos pačios turėjo ir taip panaikinti pagal minėtą Chartiją egzistuojančius įsipareigojimus trečiųjų šalių atžvilgiu (žr. analogiškai 1972 m. gruodžio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *International Fruit Company ir kt.*, 21/72–24/72, Rink. p. 1219, toliau – sprendimas *International Fruit*, 11 punktą).

246 Atvirkščiai, jų noras laikytis įsipareigojimų pagal šią Chartiją išplaukia iš pačios Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties nuostatų ir buvo konkrečiai išreikštas jos 224 straipsnyje ir 234 straipsnio pirmojoje pastraipoje (žr. analogiškai sprendimo *International Fruit* 12 ir 13 punktus bei generalinio advokato H. Mayras išvadą šioje byloje, Rink. p. 1231–1237).

247 Nors pastaroji nuostata tik nurodo valstybių narių įsipareigojimus, ji preziumuoja Bendrijos institucijų pareigą nekliudyti valstybių narių įsipareigojimų pagal nurodytą Chartiją vykdymui (1980 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Burgoa*, 812/79, Rink. p. 2787, 9 punktas).

248 Taip pat reikia pabrėžti, kad kadangi reikiama kompetencija įgyvendinant valstybių narių įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją buvo perduota Bendrijai, valstybės narės pagal viešąją tarptautinę teisę įsipareigojo, kad pati Bendrija juos įgyvendins.

249 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, pirma, kad pagal Jungtinių Tautų Chartijos 48 straipsnio 2 dalį Jungtinių Tautų narės Saugumo Tarybos nutarimus įgyvendina

„tiesiogiai, taip pat savo veiksmais per atitinkamas tarptautines institucijas, kurių narės jos yra" ir, antra, kad pagal teismų praktiką (šio sprendimo 210 punkte minėtų sprendimų *Poulsen ir Diva Navigation* 9 punktas ir *Racke* 45 punktas; taip pat žr. 1974 m. gruodžio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van Duyn*, 41/74, Rink. p. 1337, 22 punktą) Bendrijos kompetencija turi būti įgyvendinama laikantis tarptautinės teisės, ir todėl Bendrijos teisė turi būti aiškinama ir jos taikymo sritis apibrėžiama atsižvelgiant į atitinkamas tarptautinės teisės taisykles.

250 Valstybės narės, perduodamos šią kompetenciją Bendrijai, pabrėžė savo norą ją susaistyti įsipareigojimais, joms nustatytais pagal Jungtinių Tautų Chartiją (žr. analogiškai sprendimo *International Fruit* 15 punktą).

251 Įsigaliojus Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarčiai, kompetencijos perdavimas tarp valstybių narių ir Bendrijos buvo įvairiais būdais sukonkretintas įgyvendinant jų įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją (žr. analogiškai sprendimo *International Fruit* 16 punktą).

252 Būtent taip Europos Sąjungos sutartimi buvo įtrauktas EB sutarties 228 A straipsnis (dabar EB 301 straipsnis), kad būtų nustatytas konkretus pagrindas ekonominėms sankcijoms, kurias Bendrija, būdama vienintelė kompetentinga bendros prekybos srityje, galėtų nustatyti trečiųjų šalių atžvilgiu dėl jos valstybių narių nurodytų politinių priežasčių BUSP srityje, dažniausiai taikant Saugumo Tarybos rezoliuciją, įpareigojančią jas nustatyti tokias sankcijas.

253 Taigi atrodo, kad visais atvejais, kai pagal EB sutartį Bendrija perima buvusią valstybių narių kompetenciją taikant Jungtinių Tautų Chartiją, šios Chartijos nuostatos saisto Bendriją (žr. analogiškai dėl to, ar Bendrija yra saistoma 1947 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), sprendimo *International Fruit* 18 punktą; dėl pripažinimo, kad Bendrija turi ribotą kompetenciją, įgyvendindama prekybos embargo priemonę, nustatytą Saugumo Tarybos rezoliucijos, žr. šio sprendimo 82 punkte minėto sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 74 punktą).

254 Remiantis šiais argumentais galima daryti išvadą, kad, pirma, Bendrija negali pažeisti savo valstybių narių įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją, nei trukdyti jų įgyvendinimui ir, antra, remiantis Sutartimi, kuria ji buvo įsteigta, Bendrija, vykdydama savo kompetencijas, turi priimti visas reikalingas nuostatas, kad jos valstybės narės galėtų vykdyti šiuos įsipareigojimus.

255 Šioje byloje Taryba Bendrojoje pozicijoje 2002/402, kuri buvo priimta pagal ES sutarties V skyriaus nuostatas, nusprendė, kad Bendrijos veiksmai tiek, kiek leidžia EB sutartimi suteikti įgaliojimai, buvo būtini, siekiant įgyvendinti tam tikras ribojančias priemones Osamos bin Ladeno, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu, remiantis Saugumo Tarybos rezoliucijomis 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002).

256 Bendrija įgyvendino šias priemones priimdama ginčijamą reglamentą. Kaip jau buvo nuspręsta šio sprendimo 170 punkte, ji buvo kompetentinga priimti šį teisės aktą remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais.

257 Taigi reikia pripažinti institucijų argumentų, apibendrintų šio sprendimo 206 punkte, pagrįstumą, išskyrus tai, kad nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas Bendrija savo kompetencija turėjo vykdyti ne pagal bendrąją tarptautinę teisę, kaip tvirtino šalys, o pagal pačią EB sutartį.

258 Atvirkščiai, ieškovų argumentai, grindžiami, pirma, Bendrijos teisinės sistemos nepriklausomumu nuo Jungtinių Tautų ir, antra, būtinumu Saugumo Tarybos rezoliucijas perkelti į valstybių narių vidaus teisę, remiantis konstitucinėmis nuostatomis ir pagrindiniais šios teisės principais, atmestini.

259 Ieškovų argumento, kad nagrinėjamos Saugumo tarybos rezoliucijos neatitinka pačios Jungtinių Tautų Chartijos nuostatų, negalima atskirti nuo jų argumentų dėl Pirmosios instancijos teismo vykdytinos šias rezoliucijas įgyvendinančių Bendrijos teisės aktų kontrolės bei dėl suinteresuotųjų asmenų pagrindinių teisių tariamo pažeidimo. Taigi jis bus nagrinėjamas kartu su šiais kitais argumentais.

Dėl Pirmosios instancijos teismo vykdytinos teisėtumo kontrolės apimties

260 Pirmiausia reikia priminti, kad Europos Bendrija yra teisės bendrija ta prasme, kad nei jos valstybės narės, nei jos institucijos neišvengia jų teisės aktų atitikties pamatinei konstitucinei chartijai, tai yra Sutarčiai, kontrolės, ir todėl, kad Sutartis nustatė visą ieškinių ir procedūrų sistemą tam, kad Teisingumo Teismui būtų priskirta institucijų teisės aktų teisėtumo kontrolė (1986 m. balandžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Les Verts prieš Parlamentą*, 294/83, Rink. p. 1339, 23 punktas; 1987 m. spalio 22 d. Sprendimo *Foto-Frost*, 314/85, Rink. p. 4199, 16 punktas ir 1993 m. kovo 23 d. Sprendimo *Weber prieš Parlamentą*, C-314/91, Rink. p. I-1093, 8 punktas; 2001 m. spalio 2 d. Pirmosios instancijos teismo

sprendimo *Martinez ir kt. prieš Parlamentą*, T-222/99, T-327/99 ir T-329/99, Rink. p. II-2823, 48 punktas; taip pat žr. 1991 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo nuomonės 1/91, Rink. p. I-6079, 21 punktą).

261 Kaip Teisingumo Teismas ne kartą nusprendė (1986 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Johnston*, 222/84, Rink. p. 1651, 18 punktas; taip pat žr. 1992 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Oleifici Borelli prieš Komisiją*, C-97/91, Rink. p. I-6313, 14 punktą; 2001 m. sausio 11 d. Sprendimo *Kofisa Italia*, C-1/99, Rink. p. I-207, 46 punktą; šio sprendimo 192 punkte nurodyto sprendimo *Komisija prieš Austriją* 45 punktą ir 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 39 punktą), „teisminė kontrolė <...> išreiškia vieną iš bendrų teisės principų, kuriuo grindžiamos bendros valstybių narių konstitucinės tradicijos (<...> ir kuris) taip pat įtvirtintas EŽTK 6 ir 13 straipsniuose".

262 Šiuo atveju šis principas išplaukia iš EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos ieškovams suteikiamos teisės prašyti Pirmosios instancijos teismo patikrinti ginčijamo reglamento teisėtumą tiek, kiek jis tiesiogiai ir konkrečiai su jais susijęs, ir savo ieškinyje pasiremti bet kuriuo pagrindu dėl kompetencijos trūkumo, esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimo, EB sutarties ar kokios nors su jos taikymu susijusios teisės normos pažeidimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

263 Tačiau nagrinėjamoje byloje kyla klausimas, ar egzistuoja bendrosios tarptautinės teisės, ar pačia EB sutartimi nustatytos Pirmosios instancijos teismo vykdytinos šio reglamento teisminės kontrolės struktūrinės ribos.

264 Reikia priminti, kad ginčijamas reglamentas, priimtas atsižvelgiant į Bendrąją poziciją 2002/402, Bendrijos lygiu įgyvendina valstybių narių kaip JTO narių įsipareigojimą įgyvendinti, prireikus priimant Bendrijos teisės aktą, Osamos bin Ladeno, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais

susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu nustatytas sankcijas, kurios buvo patvirtintos ir vėliau sugriežtintos keliomis Saugumo Tarybos rezoliucijomis, priimtomis pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių. Šio reglamento konstatuojamosios dalys aiškiai daro nuorodas į Rezoliucijas 1267 (1999), 1333 (2000) ir 1390 (2002).

265 Šiomis aplinkybėmis institucijos, kaip jos teisingai tvirtina, veikė remdamosi ribota kompetencija, neturėdamos jokios autonominės vertinimo laisvės. Jos negalėjo nei tiesiogiai pakeisti nagrinėjamų rezoliucijų turinio, nei nustatyti mechanizmo, galinčio sąlygoti tokius pakeitimus.

266 Todėl bet kokia ginčijamo reglamento vidinio teisėtumo kontrolė, ypač Bendrijos teisės nuostatų ar bendrų principų, susijusių su pagrindinių teisių apsauga, atžvilgiu, reikštų, kad Pirmosios instancijos teismas papildomai nagrinės minėtų rezoliucijų teisėtumą. Pagal šią prielaidą ieškovų nurodyto neteisėtumo priežasčių reikėtų ieškoti ne ginčijamo reglamento priėmime, bet Saugumo Tarybos, kuri nustatė sankcijas, rezoliucijose (žr. analogiškai šio sprendimo 82 punkte nurodyto sprendimo *Dorsch Consult prieš Tarybą ir Komisiją* 74 punktą).

267 Konkrečiai kalbant, jeigu Pirmosios instancijos teismas, remdamasis ieškovų reikalavimais, turėtų panaikinti ginčijamą reglamentą, nors jį priimti reikalavo tarptautinė teisė, kadangi šis teisės aktas pažeidžia pagrindines ieškovų teises, kurias gina Bendrijos teisinė sistema, toks panaikinimas netiesiogiai reikštų, kad pačios nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos pažeidžia minėtas pagrindines teises. Kitais žodžiais tariant, ieškovai Pirmosios instancijos teismo prašo netiesiogiai pripažinti, kad nagrinėjama tarptautinės teisės norma pažeidžia pagrindines asmens teises, kurias saugo Bendrijos teisinė sistema.

268 Institucijos ir Jungtinė Karalystė Pirmosios instancijos teismo prašo iš principo nepripažinti bet kokios kompetencijos netiesiogiai vykdyti tokią šių rezoliucijų kontrolę, nes jos, kaip tarptautinės teisės normos, saistančios valstybes nares ir Bendriją, įpareigoja jį kaip ir visas Bendrijos institucijas. Iš esmės šios šalys mano, kad Pirmosios instancijos teismo kontrolė turėtų apsiriboti, pirma, patikrinimu, ar buvo laikytasi formos, procedūros ir kompetencijos taisyklių, kurios šiuo atveju privalomos institucijoms, ir antra, patikrinimu, ar nagrinėjamos Bendrijos priemonės yra adekvačios ir proporcingos įgyvendinamų Saugumo Tarybos rezoliucijų atžvilgiu.

269 Reikia pripažinti, kad toks kompetencijos apribojimas yra nagrinėjant iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisinės sistemos ir Bendrijos teisinės sistemos ryšį nurodytų principų pasekmė.

270 Kaip jau buvo nurodyta, nagrinėjamas rezoliucijas Saugumo Taryba priėmė pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių. Tokiomis aplinkybėmis išimtinė kompetencija nustatyti, kas gali kelti grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui bei priemones, reikiamas juos palaikyti ar atkurti, priklauso Saugumo Tarybai ir negali būti priskiriama nacionalinės ar Bendrijos valdžios institucijoms bei teismams, išskyrus vieninteliu prigimtinės teisės į individualią ar kolektyvinę savigyną atveju, numatytu šios Chartijos 51 straipsnyje.

271 Kai Saugumo Taryba, veikdama pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, per savo Sankcijų komitetą nusprendžia, kad tam tikrų asmenų ar organizacijų lėšos turi būti įšaldytos, jos sprendimas, remiantis Chartijos 48 straipsniu, yra privalomas visoms Jungtinių Tautų narėms.

272 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta šio sprendimo 243–254 punktuose, Pirmosios instancijos teismo kompetencijos papildomai kontroliuoti tokio sprendimo teisėtumą taikant Bendrijos teisinėje sistemoje pripažintų pagrindinių teisių apsaugos standartus pripažinimas nėra pateisinamas nei pagal tarptautinę, nei pagal Bendrijos teisę.

273 Pirma, tokia kompetencija būtų nesuderinama su valstybių narių įsipareigojimais pagal Jungtinių Tautų Chartiją, ypač jos 25, 48 ir 103 straipsnius, ir pagal Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 27 straipsnį.

274 Antra, tokia kompetencija prieštarautų EB sutarties nuostatoms, būtent EB 5, 10, 297 straipsniams ir EB 307 straipsnio pirmajai pastraipai, bei ES sutarties nuostatoms, būtent ES 5 straipsniui, pagal kurį Bendrijos Teismas savo įgaliojimus vykdo laikydamasis EB ir ES sutarčių nuostatose numatytų sąlygų ir tikslų. Maža to, ji būtų nesuderinama su principu, pagal kurį Bendrijos, įskaitant ir Pirmosios instancijos teismą, kompetencija turi būti vykdoma laikantis tarptautinės teisės (šio sprendimo 210 punkte minėtų sprendimų *Poulsen ir Diva Navigation* 9 punktas ir *Racke* 45 punktas).

275 Reikia pridurti, kad, atsižvelgiant į EB 307 straipsnį ir į Jungtinių Tautų Chartijos 103 straipsnį, argumentas dėl pagrindinių teisių, kurios yra saugomos Bendrijos teisinės sistemos, pažeidimų arba dėl šios teisinės sistemos principų pažeidimų nepaveiks Saugumo Tarybos rezoliucijos galiojimo ar jos poveikio Bendrijos teritorijoje (žr. analogiškai šio sprendimo 190 punkte minėto Teisingumo Teismo Sprendimo *Internationale Handelsgesellschaft* 3 punktą; 1986 m. spalio 8 d. Sprendimo *Keller*, 234/85, Rink. p. 2897, 7 punktą ir 1989 m. spalio 17 d. Sprendimo *Dow Chemical Ibérica ir kt. prieš Komisiją*, 97/87–99/87, Rink. p. 3165, 38 punktą).

276 Taigi reikia pripažinti, kad nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos iš principo nepatenka į Pirmosios instancijos teismo teisminę kontrolę ir kad jam neleidžiama, net ir papildomai, nagrinėti jų teisėtumo Bendrijos teisės atžvilgiu. Tačiau Pirmosios instancijos teismas privalo visais įmanomais būdais aiškinti ir taikyti šią teisę taip, kad ji atitiktų valstybių narių įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Chartiją.

277 Vis dėlto Pirmosios instancijos teismas turi teisę papildomai kontroliuoti nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų teisėtumą *jus cogens* normų, suprantamų kaip tarptautinė viešoji tvarka, kuri privaloma visiems tarptautinės teisės subjektams, įskaitant JTO įstaigas, ir nuo kurios neįmanoma nukrypti, atžvilgiu.

278 Šiuo požiūriu reikia pažymėti, kad Vienos konvencija dėl tarptautinių sutarčių teisės, kuri kodifikuoja tarptautinę paprotinę teisę (ir kurios 5 straipsnis nustato, kad ji taikoma „visoms sutartims, kuriomis įsteigiamos tarptautinės organizacijos, ir visoms sutartims, sudarytoms tarptautinėje organizacijoje"), 53 straipsnyje numato, kad sutartys yra niekinės, jei jos prieštarauja privalomo pobūdžio bendrosios tarptautinės teisės normoms (*jus cogens*), apibrėžiamoms kaip „normos, kurias tarptautinė valstybių bendrija yra priėmusi ir pripažinusi kaip normas, nuo kurių draudžiama nukrypti ir kurios gali būti keičiamos tik priimant kitą tokio pat pobūdžio bendrąją tarptautinės teisės normą". Taip pat Vienos konvencijos 64 straipsnis nustato, kad „jei atsiranda nauja privalomo pobūdžio bendrosios tarptautinės teisės norma, kiekviena egzistuojanti sutartis, kuri prieštarauja šiai normai, tampa nebegaliojanti ir yra nutraukiama".

279 Galiausiai pati Jungtinių Tautų Chartija numato imperatyvius tarptautinės teisės principus ir taip pat žmogaus pagrindinių teisių apsaugos principus. Chartijos preambulėje Jungtinių Tautų Tautos paskelbė pasiryžusios „įtvirtinti <...> savo tikėjimą pagrindinėmis žmogaus teisėmis, jo asmenybės orumu bei verte". Be to, iš

Chartijos pirmo skyriaus „Tikslai ir principai" matyti, kad Jungtinių Tautų tikslas – skatinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms.

280 Šie principai taikomi tiek JTO narėms, tiek jos institucijoms. Pagal Jungtinių Tautų Chartijos 24 straipsnio 2 dalį Saugumo Taryba, vykdydama pareigas, susijusias su pagrindine atsakomybe už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, „remiasi Jungtinių Tautų tikslais ir principais". Todėl galimybe nustatyti sankcijas, kurią Saugumo Taryba turi vykdydama šias pareigas, turi būti naudojamasi laikantis tarptautinės teisės ir būtent Jungtinių Tautų tikslų bei principų.

281 Taigi tarptautinė teisė leidžia manyti, kad Saugumo Tarybos rezoliucijų privalomas pobūdis yra ribojamas: jos turi laikytis privalomų pagrindinių *jus cogens* nuostatų. Priešingu atveju, nors ir neįmanomu, rezoliucijos nesaistytų nei JTO valstybių narių, nei Bendrijos.

282 Papildoma Pirmosios instancijos teismo teisminė kontrolė nagrinėjant ieškinį dėl Bendrijos teisės akto, priimto neturint jokios veiksmų laisvės, įgyvendinant Saugumo Tarybos rezoliuciją, panaikinimo prireikus gali būti išplečiama siekiant patikrinti, kaip laikomasi *jus cogens* normoms priklausančių viršenybę turinčių tarptautinės teisės normų, ypač imperatyvių normų, skirtų visuotinei žmogaus teisių, nuo kurių kaip nuo „nepažeidžiamų paprotinės tarptautinės teisės principų" nei valstybės narės, nei JTO instancijos negali nukrypti, apsaugai (1996 m. liepos 8 d. Tarptautinio teisingumo teismo patariamosios nuomonės dėl grasinimų panaudoti branduolinį ginklą ar jo naudojimo teisėtumo, Rink. 1996, p. 226, 79 punktas; taip pat šia prasme žr. šio sprendimo 239 punkte minėtos generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje *Bosphorus* 65 punktą).

283 Atsižvelgiant į šias bendras pastabas reikia išnagrinėti ieškinio pagrindus, susijusius su ieškovo pagrindinių teisių pažeidimu.

— Dėl tariamo ieškovų pagrindinių teisių pažeidimo

284 Ieškovų argumentai dėl tariamo jų pagrindinių teisių pažeidimo gali būti išskaidomi į tris dalis: teisės disponuoti jų nuosavybe pažeidimas, teisės į gynybą pažeidimas ir jų teisės pareikšti veiksmingą ieškinį pažeidimas.

— Dėl tariamos ieškovų teisės disponuoti jų turtu pažeidimo

285 Ieškovai remiasi teisės naudotis jų nuosavybę, kuri garantuojama Bendrijos teisės sistemoje, pažeidimu.

286 Tačiau, kadangi tariami pažeidimai išimtinai padaryti taikant ieškovų lėšų įšaldymą, nustatytą Saugumo Tarybos per jos Sankcijų komitetą ir įgyvendintą Bendrijoje ginčijamu reglamentu, neturint jokios veiksmų laisvės, iš esmės remiantis pirmiau nurodytais principais ieškovų skundus reikia nagrinėti tik taikant visuotinės pagrindinių žmogaus teisių apsaugos, priklausančios *jus cogens* normoms, standartus.

287 Kadangi ieškovų lėšų įšaldymo apimtis tam tikrais laikotarpiais skyrėsi (žr. atitinkamai Reglamento Nr. 467/2001 2 straipsnį, pradinės redakcijos Reglamento Nr. 881/2002 2 straipsnį ir galiausiai ginčijamo reglamento 2a straipsnį, įtrauktą Reglamento Nr. 561/2003 1 straipsniu), reikia patikslinti, kad nagrinėjant šį ieškinį

dėl panaikinimo, Pirmosios instancijos teismo teisminė kontrolė turi apsiriboti tik galiojančiais teisės aktais. Nagrinėdamas bylas dėl panaikinimo Bendrijos teismas paprastai atsižvelgia į įvykius, kurie daro poveikį ginčo objektui proceso metu, pavyzdžiui, į ginčijamo akto panaikinimą, jo galiojimo pratesimą, pakeitimą kitu teisės aktu ar jo nuostatų dalinį pakeitimą (žr. šio sprendimo 72 punkte minėtus sprendimus *Alpha Steel prieš Komisiją*, *Fabrique de fer de Charleroi ir Dillinger Hüttenwerke prieš Komisiją* ir *CCRE prieš Komisiją* bei 1993 m. kovo 8 d. Teisingumo Teismo nutarties *Lezzi Pietro prieš Komisiją*, C-123/92, Rink. p. I-809, 8–11 punktus). Visos šalys posėdyje pritarė šiam požiūriui.

288 Taigi reikia išnagrinėti, ar lėšų įšaldymas, numatytas ginčijamu reglamentu, iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 561/2003 ir netiesiogiai – Saugumo Tarybos rezoliucijomis, kurias šie reglamentai įgyvendina, pažeidžia pagrindines ieškovo teises.

289 Pirmosios instancijos teismas mano, kad taip nėra atsižvelgiant į visuotinės pagrindinių žmogaus teisių apsaugos standartus, priklausančius *jus cogens* normoms, nesant reikalo nustatyti skirtumo tarp įmonės *Al Barakaat*, kaip juridinio asmens, ir A. Yusuf, kaip fizinio asmens, situacijų.

290 Šiuo požiūriu iš karto reikia pabrėžti, kad ginčijamo reglamento redakcija po pakeitimų, padarytų Reglamentu Nr. 561/2003, priimtu po Saugumo Tarybos rezoliucijos 1452 (2002), tarp kitų leidžiančių nukrypti nuostatų ir išlygų numato, jog suinteresuotųjų asmenų prašymu ir akivaizdžiai neprieštaraujant Sankcijų komitetui kompetentingos nacionalinės institucijos neįšaldo lėšų, reikalingų padengti esmines išlaidas, įskaitant mokėjimą už maisto produktus, nuomą, gydymo išlaidas, mokesčius ar komunalines paslaugas (žr. šio sprendimo 40 punktą). Be to, lėšos, reikalingos bet kokioms kitoms „ypatingoms išlaidoms", gali būti nebeįšaldomos, gavus Sankcijų komiteto leidimą.

291 Akivaizdžios galimybės taikyti išlygas ar leidžiančias nukrypti nuostatas į Sankcijų komiteto sąrašą įtrauktiems asmenims, kuriems nustatytas lėšų įšaldymas, aiškiai parodo, kad šios priemonės tikslas ir paskirtis nesusiję su nehumaniškų ar žeminančiu elgesiu su šiais asmenimis.

292 Be to, reikia priminti, kad Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kurią 1948 m. gruodžio 10 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, 17 straipsnio 1 dalis nurodo, kad „kiekvienas žmogus turi teisę turėti nuosavybę tiek vienas, tiek kartu su kitais", o šios Visuotinės deklaracijos 17 straipsnio 2 dalis patikslina, kad „iš nieko negali būti savavališkai atimta jo nuosavybė".

293 Kadangi teisė į nuosavybę turi būti laikoma bendrosios tarptautinės teisės imperatyvių normų dalimi, tiktai savavališkas šios teisės atėmimas bet kuriuo atveju prieštarautų *jus cogens* normoms.

294 Tačiau reikia pripažinti, kad ši teisė iš ieškovų savavališkai nebuvo atimta.

295 Iš tiesų, pirma, jų lėšų įšaldymas yra sankcijų, Saugumo Tarybos nustatytų Osamos bin Ladeno, *Al-Qaida* organizacijos ir Talibano narių bei kitų su jais susijusių asmenų, grupių ar organizacijų atžvilgiu, išraiška.

296 Šiuo požiūriu reikia pabrėžti kovos su tarptautiniu terorizmu svarbą ir Jungtinių Tautų apsaugos nuo teroristinių organizacijų išpuolių teisėtumą.

297 Saugumo Taryba Rezoliucijos 1390 (2002) preambulėje kategoriškai pasmerkė 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykdytus teroristinius išpuolius, paskelbdama pasiryžusi užkirsti kelią bet kokiems tokio pobūdžio aktams; nurodė, kad Osama bin Ladenas ir *Al-Qaida* organizacija ir toliau remia tarptautinį terorizmą; pasmerkė *Al-Qaida* organizaciją ir susijusias teroristines grupuotes dėl jų įvykdytų nusikalstamų teroristinių aktų, kuriais buvo siekiama nužudyti daugelį nekaltų civilių ir sunaikinti turtą, bei dar sykį patvirtino, kad tarptautinio terorizmo aktai kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui.

298 Atsižvelgiant į šias aplinkybes didelę svarbą įgauna sankcijomis siekiamas tikslas – pagal Saugumo Tarybos rezoliuciją 1373 (2001), kurią nurodo ginčijamo reglamento 3 konstatuojamoji dalis, – visomis priemonėmis, remiantis Jungtinių Tautų Chartija, kovoti prieš teroristiniais aktais keliamą grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui. Taigi nagrinėjamomis priemonėmis siekiama tarptautinei bendrijai pamatinio bendrojo intereso tikslo.

299 Antra, lėšų įšaldymas yra apsaugos priemonė, kuri, skirtingai nei konfiskavimas, nepažeidžia pačios suinteresuotųjų asmenų teisės į finansinių aktyvų nuosavybę, o tik apriboja naudojimąsi jais.

300 Trečia, nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos numato periodišką sankcijų peržiūrėjimo tvarką (žr. šio sprendimo 16, 26, 37 ir 313 punktus).

301 Ketvirta, kaip bus paaiškinta vėliau, nagrinėjami teisės aktai įtvirtina procedūrą, leidžiančią suinteresuotiesiems asmenims bet kuriuo momentu, tarpininkaujant jų pilietybės ar gyvenamosios vietos valstybei narei, Sankcijų komiteto prašyti peržiūrėti jų atvejį.

302 Atsižvelgiant į šias aplinkybes asmenų ar organizacijų, remiantis Jungtinių Tautų valstybių narių perduota ir Saugumo Tarybos patikrinta informacija įtariamų susijus su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* organizacija ir Talibanu bei dalyvavus finansuojant, planuojant, rengiant ar vykdant teroro aktus, lėšų įšaldymas nėra savavališkas, netinkamas ar neproporcingas suinteresuotųjų asmenų pagrindinių teisių pažeidimas.

303 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovai, grįsdami tariamą teisės valdyti savo nuosavybę pažeidimą, turi būti atmesti.

— Dėl tariamo teisės į gynybą pažeidimo

304 Ieškovų argumentai dėl tariamo jų teisės į gynybą pažeidimo iš esmės susiję su tuo, kad iki nustatant jų atžvilgiu sankcijas jie nebuvo išklausyti ir negalėjo niekaip kitaip apsiginti. Šiomis aplinkybėmis ieškovai nurodo, kad jie nebuvo informuoti nei apie sankcijų priežastis, nei apie jų pateisinimą.

305 Šiuo požiūriu reikia atskirti tariamą ieškovų teisę būti išklausytiems Sankcijų komiteto iki jų įtraukimo į asmenų, kurių lėšos taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas turi būti įšaldomos, sąrašą ir tariamą teisę būti išklausytiems Bendrijos institucijų iki priimant ginčijamą reglamentą.

306 Pirma, dėl tariamos ieškovų teisės būti išklausytiems Sankcijų komiteto iki jų įtraukimo į asmenų, kurių lėšos taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas turi būti įšaldomos, sąrašą reikia pripažinti, kad tokia teisė nėra numatyta nagrinėjamose rezoliucijose.

307 Be to, jokia imperatyvi tarptautinės viešosios teisės norma nereikalauja išankstinio suinteresuotųjų asmenų išklausymo šios bylos aplinkybėmis, kuriomis Saugumo Taryba, veikdama pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, per savo Sankcijų komitetą nusprendžia įšaldyti tam tikrų asmenų ar grupių, įtariamų prisidėjus finansuojant tarptautinį terorizmą, lėšas.

308 Galiausiai akivaizdu, kad ieškovų apklausa iki jų įtraukimo į minėtą sąrašą galėtų pakenkti sankcijų veiksmingumui ir būtų nesuderinama su siekiamu bendrojo intereso tikslu. Lėšų įšaldymo priemonė vien savo pobūdžiu turi būti netikėto poveikio ir taikoma nedelsiant. Taigi apie tokios priemonės taikymą neturėtų būti iš anksto pranešama.

309 Tačiau pažymėtina, kad nors Saugumo Tarybos rezoliucijos nenumato teisės būti išklausytam asmeniškai, jos ir vėliau Bendrijoje priimti jas įgyvendinantys reglamentai nustato atskirų atvejų peržiūrėjimo mechanizmą, numatant, kad suinteresuotieji asmenys tarpininkaujant jų nacionalinės valdžios institucijoms gali kreiptis į Sankcijų komitetą, kad jie būtų išbraukti iš asmenų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašo arba kad jų lėšų įšaldymas būtų panaikintas (konkrečiai žr. šio sprendimo 11, 21, 36 ir 38–40 punktus).

310 Sankcijų komitetas yra Saugumo Tarybai priklausanti institucija, kurią sudaro Saugumo Tarybos valstybių narių atstovai. Jis tapo svarbia nuolatine institucija, atsakinga už nuolatinę sankcijų taikymo priežiūrą ir už tai, kad tarptautinė bendrija vienodai aiškintų ir taikytų rezoliucijas (šio sprendimo 239 punkte minėtos generalinio advokato F.G. Jacobs išvados byloje *Bosphorus* 46 punktas).

311 Dėl konkretaus atvejo peržiūrėjimo, kad atitinkamas asmuo būtų išbrauktas iš asmenų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašo, „(Sankcijų komiteto) darbų vykdymą reglamentuojančių gairių", priimtų 2002 m. lapkričio 7 d. ir papildytų 2003 m. balandžio 10 d. (žr. šio sprendimo 67 punktą), 7 punktas numato:

„a) Nepažeidžiant galiojančių procedūrų, pareiškėjas (asmuo (asmenys), grupės ar organizacijos, įtrauktos į atnaujinamą komiteto sąrašą) gali pateikti prašymą jų gyvenamosios vietos ir (ar) pilietybės valstybės vyriausybei dėl jo atvejo peržiūrėjimo. Pareiškėjas turi pagrįsti savo prašymą išbraukti jį iš sąrašo, pateikti reikiamą informaciją ir paprašyti paremti šį prašymą.

b) vyriausybė, kuriai pateiktas prašymas (toliau – prašoma vyriausybė), turi išnagrinėti visą susijusią informaciją, vėliau susisiekti su vyriausybe (-ėmis), kuri (-os) pasiūlė įtraukti į sąrašą (nustatančioji (-osios) vyriausybė (-ės) – dėl papildomos informacijos pateikimo ir konsultacijų dėl prašymo išbraukti iš sąrašo).

c) vyriausybė (-ės), kuri (-os) iš pradžių paprašė įtraukti į sąrašą, taip pat gali paprašyti pareiškėjo gyvenamosios vietos ar pilietybės valstybės papildomos informacijos. Vykstant šioms dvišalėms konsultacijoms vyriausybė, kuriai pateiktas prašymas, ir nustatančioji (-osios) vyriausybė (-ės) prireikus gali pasikonsultuoti su komiteto pirmininku.

d) Jeigu išnagrinėjusi papildomą informaciją prašoma vyriausybė norėtų tęsti prašymo išbraukti iš sąrašo nagrinėjimą, ji turėtų įtikinti nustatančiąją (-ąsias)

vyriausybę (-es) kartu ar atskirai pateikti komitetui prašymą išbraukti. Prašoma vyriausybė gali komitetui pateikti prašymą išbraukti net ir be nustatančiosios (-ųjų) vyriausybės (-ių) lydinčio prašymo, pasinaudojusi tylaus pritarimo procedūra.

e) Komitetas savo sprendimus priima vienbalsiai. Jeigu konkrečiu klausimu komitetas nesurenka visų balsų, pirmininkas papildomai konsultuojasi, kad būtų pasiektas sutarimas. Jeigu ir po šių konsultacijų nėra konsensuso, klausimas gali būti perduotas nagrinėti Saugumo Tarybai. Atsižvelgiant į specifinį informacijos pobūdį, pirmininkas gali paskatinti dvišalį pasikeitimą informacija tarp suinteresuotųjų valstybių narių, kad klausimas būtų patikslintas iki sprendimo priėmimo."

312 Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Saugumo Taryba, priimdama šias gaires, visais įmanomais būdais siekė atsižvelgti į asmenų, įtrauktų į Sankcijų komiteto sąrašą, pagrindines teises, ir konkrečiai – į teisę į gynybą.

313 Svarba, kurią Saugumo Taryba priskiria šių teisių apsaugai, aiškiai matyti iš jos 2004 m. sausio 30 d. Rezoliucijos 1526 (2004), kuri numato, pirma, pagerinti Rezoliucijos 1267 (1999) 4 punkto b papunktyje, Rezoliucijos 1333 (2000) 8 punkto c papunktyje ir Rezoliucijos 1390 (2002) 1 ir 2 punktuose nustatytų priemonių įgyvendinimą ir, antra, sustiprinti Sankcijų komiteto įgaliojimus. Remiantis Rezoliucijos 1526 (2004) 18 punktu, Saugumo Taryba „skatina visas valstybes kiek įmanoma informuoti asmenis ir organizacijas, įtrauktus į (Sankcijų komiteto) sąrašą, apie (jų atžvilgiu) priimtas priemones, (Sankcijų komiteto) gaires ir Rezoliuciją 1452 (2002)". Remiantis Rezoliucijos 1526 (2004) 3 punktu šios priemonės bus vėl pagerintos po 18 mėnesių arba prireikus anksčiau.

314 Iš tiesų pirmiau aprašyta procedūra patiems suinteresuotiesiems asmenims tiesiogiai nesuteikia teisės būti išklausytiems Sankcijų komiteto, kuris yra vienintelė kompetentinga institucija, valstybės prašymu galinti priimti sprendimą dėl jų atvejo peržiūrėjimo. Iš esmės tai priklauso nuo to, kokią diplomatinę apsaugą valstybė teikia savo piliečiams.

315 Toks teisės tiesiogiai ir asmeniškai būti išklausytam kompetentingos institucijos ribojimas nelaikytinas nepriimtinu tarptautinės viešosios tvarkos privalomų normų atžvilgiu. Atvirkščiai, ginčijant sprendimų įšaldyti asmenų ar organizacijų, įtariamų prisidėjus finansuojant tarptautinį terorizmą, lėšas, priimtų Saugumo Tarybos per jos Sankcijų komitetą pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, remiantis valstybių ir regioninių organizacijų pateikta informacija, pagrįstumą, normalu, kad suinteresuotųjų asmenų teisė būti išklausytiems reglamentuojama įvairaus lygio administracinėje procedūroje, kurioje svarbiausias vaidmuo tenka ginčijamo reglamento II priede numatytoms nacionalinėms valdžios institucijoms.

316 Pati Bendrijos teisė pripažįsta tokio procedūrinio reglamentavimo teisėtumą taikant ekonomines sankcijas asmenų atžvilgiu (žr. analogiškai šio sprendimo 85 punkte minėtą sprendimą *„Invest"Import und Export ir Invest Commerce prieš Komisiją*).

317 Reikia pridurti, kaip teisingai pastebėjo Jungtinė Karalystė posėdyje, kad suinteresuotieji asmenys, remdamiesi vidaus teise arba tiesiogiai ginčijamu reglamentu bei atitinkamomis Saugumo Tarybos rezoliucijomis, kurias jis įgyvendina, gali pareikšti ieškinį dėl galimo kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos neteisėto atsisakymo perduoti jų bylą peržiūrėti Sankcijų komitetui (žr. analogiškai 2003 m. gegužės 15 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutarties *Sison prieš Tarybą*, T-47/03 R, Rink. p. II-2047, 39 punktą).

318 Be kita ko, šioje byloje ieškovai buvo tinkamai išklausyti Sankcijų komiteto per tarpininką – Švedijos vyriausybę – ir jų apklausa buvo veiksminga, nes du pradiniai ieškovai A. Aden ir A. Ali buvo išbraukti iš asmenų, kurių lėšos įšaldomos, sąrašo ir taip pat iš ginčijamo reglamento I priedo sąrašo (žr. šio sprendimo 33–35 punktus). Šiuo požiūriu reikia pacituoti 2002 m. Sankcijų komiteto ataskaitos 11 punktą:

„2002 m. vasario 11 d. vienuoliktame susirinkime Sankcijų komitetas, išnagrinėjęs dvi Švedijos verbalines notas, kuriose ji paprašė tris Švedijos piliečius ir vieną įmonę išbraukti iš sąrašo, nusprendė nuodugniai išnagrinėti šį prašymą. Pakviestai dalyvauti susirinkime Švedijai atstovavo jos užsienio reikalų ministerijos teisės skyriaus generalinis direktorius. Komiteto nariai pripažino, kad svarbu surasti pusiausvyrą tarp greitos ir veiksmingos kovos su terorizmu ir asmenų pagrindinių teisių apsaugos tarptautiniu ir nacionaliniu lygiu. Pasibaigus susirinkimui, pirmininkas spaudai ir suinteresuotosioms valstybėms narėms suorganizavo informacinį posėdį, kuris pritraukė plačią auditoriją, o tai leidžia manyti, kad Švedijos iškeltas klausimas yra svarbus ir kitoms šalims."

319 Taigi bet kuriuo atveju ieškovai negali veiksmingai pareikšti nuomonės dėl faktų, kuriais remiantis jų lėšos buvo įšaldytos, tikrumo ir tinkamumo bei dėl prieš juos pateiktų įrodymų. Kadangi šiuos faktus ir įrodymus valstybė, kuri su jais supažindino Sankcijų komitetą, pripažino konfidencialius ar slaptus, akivaizdu, kad apie juos nebuvo informuoti ne tik ieškovai, bet ir JTO valstybės narės, kurioms buvo skirtos nagrinėjamos Saugumo Tarybos rezoliucijos.

320 Vis dėlto šios bylos aplinkybėmis, nagrinėjant apsaugos priemonę, ribojančią ieškovų naudojimąsi savo turtu, Pirmosios instancijos teismas mano, kad pagarba

pagrindinėms suinteresuotųjų asmenų teisėms neįpareigoja jų informuoti apie prieš juos pateiktus faktus ir įrodymus, nes Saugumo Taryba ar jos Sankcijų komitetas mano, kad tai prieštarautų tarptautinės bendrijos saugumo interesams.

321 Taigi argumentai, kuriais remiasi ieškovai, grįsdami tariamą savo teisės būti išklausytiems Sankcijų komiteto iki jų įtraukimo į asmenų, kurių lėšos turi būti įšaldytos taikant nagrinėjamas Saugumo Tarybos rezoliucijas, sąrašą pažeidimą, turi būti atmesti.

322 Antra, kalbant apie tariamą ieškovų teisę būti išklausytiems iki priimant ginčijamą reglamentą, ši teisė iš jų negali būti atimta remiantis vieninteliu pagrindu, kurį nurodė Taryba ir Jungtinė Karalystė, kad nei EŽTK, nei Bendrijos teisės bendrieji principai nesuteikia asmenims jokios teisės būti išklausytiems iki priimant normatyvinio pobūdžio teisės aktą.

323 Iš tiesų teismų praktika, susijusi su teise būti išklausytam, neturėtų būti išplėsta Bendrijos teisėkūros procesui, kurio metu priimami norminio pobūdžio aktai, susiję su ekonomine politika ir taikomi visiems atitinkamiems subjektams (1996 m. gruodžio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Atlanta ir kt. prieš EB*, T-521/93, Rink. p. II-1707, 70 punktas, patvirtintas apeliacine tvarka 1999 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Atlanta prieš Europos Bendriją*, C-104/97 P, Rink. p. I-6983, 31–38 punktai).

324 Tačiau šiuo atveju ginčijamas reglamentas nėra išimtinai norminio pobūdžio. Nors taikomas visiems atitinkamiems ūkio subjektams (žr. šio sprendimo 186 punktą), jis tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškovais, kurie jame išvardijami kaip sankcijų adresatai. Taigi pirmesniame punkte cituota teismų praktika šiuo atveju netinka.

325 Reikia priminti, kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika pagarba teisei į gynybą bet kurioje procedūroje prieš asmenį, kuri gali baigtis jam nepalankaus akto priėmimu, yra pagrindinis Bendrijos teisės principas ir turi būti užtikrintas, net ir nesant jokio reglamentavimo aptariamoje procedūroje. Šis principas reikalauja, kad bet kuris asmuo, kuriam gali būti skirta sankcija, turi turėti galimybę pareikšti nuomonę dėl prieš jį pateiktų įrodymų, kuriais grindžiama sankcija (1994 m. birželio 29 d. Teisingumo teismo sprendimo *Fiskano prieš Komisiją*, C-135/92, Rink. p. I-2885, 39 ir 40 punktai; 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Lisrestal ir kt.*, C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktas ir 2000 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Mediocurso prieš Komisiją*, C-462/98 P, Rink. p. I-7183, 36 punktas).

326 Tačiau Taryba ir Komisija teisingai nurodo, kad ši teismų praktika buvo vystoma konkurencijos, antidempingo ir valstybės pagalbos, taip pat drausmės teisės ar finansinės paramos sumažinimo srityse, kuriose Bendrijos institucijos gali atlikti detalesnį tyrimą ir tardymą bei turi didelės diskrecijos teisę.

327 Remiantis teismų praktika, pagarba Bendrijos teisinės sistemos suteiktoms garantijoms ir būtent suinteresuotojo asmens teisei būti išklausytam yra susijusi su valdžios institucijos, kuri parengė nagrinėjamą teisės aktą, vertinimo laisve (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktas).

328 Tačiau šiuo atveju, kaip matyti iš pirmiau pateiktų pradinių pastabų dėl iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisinės sistemos ir Bendrijos teisinės sistemos sąsajų, Bendrijos institucijos privalėjo į Bendrijos teisinę sistemą perkelti Saugumo tarybos rezoliucijas ir Sankcijų komiteto sprendimus, kurie joms nenumato jokios teisės konkrečiame jų įgyvendinimo etape numatyti kokio nors individualių atvejų nagrinėjimo ar peržiūrėjimo Bendrijos mechanizmo, nes tiek nagrinėjamų priemonių esmė, tiek peržiūrėjimo mechanizmai (žr. šio sprendimo 309 ir paskesnius punktus) išimtinai priklauso Saugumo Tarybos ir jos Sankcijų komiteto

kompetencijai. Todėl Bendrijos institucijos neturi jokios tyrimo teisės, jokios galimybės patikrinti faktų, į kuriuos atsižvelgė Saugumo Taryba ir Sankcijų komitetas, jokios faktų vertinimo laisvės ir jokios veikimo laisvės nustatant sankcijas ieškovų atžvilgiu. Bendrijos teisės principas, susijęs su teise būti išklausytam, neturėtų būti taikomas tokiomis aplinkybėmis, kai apklausus suinteresuotąjį asmenį bet kuriuo atveju institucija negalėtų peržiūrėti savo pozicijos.

329 Taigi Bendrijos institucijos neturėjo išklausyti ieškovų iki priimant ginčijamą reglamentą.

330 Todėl argumentai, kuriais remiasi ieškovai, grįsdami tariamą savo teisės būti išklausytiems Bendrijų institucijų iki priimant ginčijamą reglamentą pažeidimą, turi būti atmesti.

331 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovai, grįsdami tariamą savo teisės būti išklausytiems pažeidimą, turi būti atmesti.

— Dėl tariamo teisės kreiptis į teismą pažeidimo

332 Nagrinėjant ieškovų argumentus dėl tariamo jų teisės kreiptis į teismą pažeidimo, reikia atsižvelgti į bendras pastabas, išdėstytas preliminariai nagrinėjant Pirmosios instancijos teismo vykdytiną Bendrijos teisės aktų, įgyvendinančių pagal Jungtinių Tautų chartijos VII skyrių priimtas Saugumo Tarybos rezoliucijas, teisėtumo kontrolę pagrindinių teisių atžvilgiu.

333 Šiuo atveju ieškovai Pirmosios instancijos teisme galėjo pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal EB 230 straipsnį.

334 Nagrinėdamas tokį ieškinį, Pirmosios instancijos teismas visapusiškai nagrinėja ginčijamo reglamento teisėtumą Bendrijos institucijų veiksmams taikomų kompetencijos ir išorinio teisėtumo taisyklių bei esminių procedūrinių reikalavimų atžvilgiu.

335 Pirmosios instancijos teismas taip pat vykdo ginčijamo reglamento teisėtumo kontrolę Saugumo Tarybos rezoliucijų, kurias šis reglamentas turi įgyvendinti, atžvilgiu, būtent formalaus ir materialaus atitikimo, vidinio suderinamumo bei proporcingumo aspektu.

336 Atlikdamas šią kontrolę, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad tariamos klaidos identifikuojant ieškovus ir kitas dvi įmones, padarytos ginčijamu reglamentu (žr. šio sprendimo 196 ir 197 punktus), neturi įtakos šio ginčo sprendimui, nes nebuvo ginčijama, kad ieškovai yra atitinkamai vienas iš fizinių asmenų ir viena iš įmonių, 2001 m. lapkričio 9 d. įtrauktų į Sankcijų komiteto sąrašą (žr. šio sprendimo 24 punktą). Tas pats pasakytina dėl aplinkybės, kad Švedijos policijos tarnybos po patikrinimo nenustatė pažeidimų antrojo ieškovo finansiniuose dokumentuose (žr. šio sprendimo 198 punktą).

337 Nagrinėdamas šį ieškinį dėl panaikinimo, Pirmosios instancijos teismas taip pat pripažino esąs kompetentingas kontroliuoti ginčijamo reglamento ir netiesiogiai – nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų teisėtumą *jus cogens* normoms priklausančių viršenybę turinčių tarptautinės teisės normų, būtent privalomų normų, numatančių visuotinę žmogaus teisių apsaugą, atžvilgiu.

338 Tačiau, kaip jau buvo pažymėta šio sprendimo 276 punkte, Pirmosios instancijos teismas neturi teisės netiesiogiai kontroliuoti pačių nagrinėjamų Saugumo Tarybos rezoliucijų atitikties pagrindinėms asmens teisėms, kurias saugo Bendrijos teisinė sistema.

339 Taip pat Pirmosios instancijos teismas neturi teisės tikrinti, ar Saugumo Taryba nėra padariusi akivaizdžios klaidos, vertindama faktus ir įrodymus, kuriais ji pagrindė priimtas priemones, bei netiesiogiai kontroliuoti, išskyrus tam tikras šio sprendimo 337 punkte apibrėžtas ribas, šių priemonių tinkamumo bei proporcingumo. Tokia kontrolė negalėtų būti vykdoma nesisavinant Saugumo Tarybos prerogatyvų pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių nustatyti grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui bei atitinkamas kovos su ja arba jos šalinimo priemones. Galiausiai klausimas, ar asmuo arba organizacija kelia grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui, bei klausimas, kokių priemonių reikia imtis atitinkamų asmenų atžvilgiu, kad būtų pasipriešinta šiai grėsmei, suponuoja politinius ir vertinimo sprendimus, kurie iš principo priklauso tik institucijos, kuriai tarptautinė bendrija patikėjo pagrindinę atsakomybę už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, kompetencijai.

340 Todėl reikia pripažinti, kad dėl šio sprendimo 339 punkte nurodytų priežasčių, Saugumo Tarybai nepripažinus, jog tikslinga įsteigti nepriklausomą tarptautinį teismą, kompetentingą nagrinėti ieškinius dėl Sankcijų komiteto priimtų individualių sprendimų, ieškovai negali pasinaudoti jokiu teisminės gynybos būdu.

341 Vis dėlto reikia pripažinti, kad tokia ieškovų teisminės gynybos spraga pati savaime neprieštarauja *jus cogens* normoms.

342 Šiuo požiūriu Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad teisė kreiptis į teismą, pripažinta tiek Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 8 straipsnyje, tiek 1966 m. gruodžio 16 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimto Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 14 straipsnyje, nėra absoliuti. Viena vertus, nuo šios teisės gali būti nukrypstama susidarius nepaprastajai padėčiai, dėl kurios iškyla grėsmė tautos išlikimui, kaip su tam tikromis sąlygomis numato pirmiau nurodyto pakto 4 straipsnio 1 dalis. Kita vertus, net ir be šių išimtinių aplinkybių pripažintini kai kurie būdingi šios teisės ribojimai, pavyzdžiui, ribojimai, kuriuos tautų bendrija bendrai pripažįsta kaip išplaukiančius iš valstybių imuniteto doktrinos (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 12 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimo *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein prieš Vokietiją*, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-VIII, 52, 55, 59 ir 68 punktus bei 2001 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *McElhinney prieš Airiją*, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-XI, 34–37 punktus) ir tarptautinių organizacijų imuniteto doktrinos (šiuo klausimu žr. 1999 m. vasario 18 d. Europos žmogaus teisių teismo sprendimo *Waite ir Kennedy prieš Vokietiją*, *Recueil des arrêts et décisions*, 1999-I, 63 ir 68–73 punktus).

343 Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovų teisės kreiptis į teismą apribojimas, išplaukiantis iš imuniteto nuo teismų jurisdikcijos, kuris Jungtinių Tautų valstybių narių vidaus teisėje iš principo perkeltas į Saugumo Tarybos rezoliucijas, priimtas pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių, remiantis atitinkamais tarptautinės teisės principais (būtent Chartijos 25 ir 103 straipsniais), yra neatskiriamas nuo šios teisės, užtikrinamos *jus cogens* normomis.

344 Toks apribojimas pateisinamas tiek Saugumo Tarybos sprendimų pagal Jungtinių Tautų Chartijos VII skyrių pobūdžiu, tiek siekiamu teisėtu tikslu. Nagrinėjamoje byloje ieškovų interesas, kad Pirmosios instancijos teismas išnagrinėtų jų ieškinį iš esmės, nėra pakankamas, kad jam būtų suteikta pirmenybė prieš esminį bendrąjį interesą palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą iškilus Saugumo Tarybos pagal Jungtinių Tautų Chartijos nuostatas aiškiai nustatytai grėsmei. Šiuo požiūriu ypatinga reikšmė turi būti teikiama aplinkybei, kad, nenumačius neribotos ar

neapibrėžtos trukmės priemonių, visos vėliau Saugumo Tarybos priimtos rezoliucijos numatė šių priemonių tolesnio taikymo tikslingumo peržiūrėjimo mechanizmą praėjus 12, 18 ar daugiau mėnesių (žr. šio sprendimo 16, 26, 37 ir 313 punktus).

345 Galiausiai Pirmosios instancijos teismas mano, kad nesant tarptautinio teismo, kompetentingo kontroliuoti Saugumo Tarybos teisės aktų teisėtumą, Sankcijų komiteto įsteigimas ir teisės aktuose numatyta galimybė į jį kreiptis bet kuriuo momentu dėl bet kurio atskiro atvejo peržiūrėjimo, pasinaudojant formaliu mechanizmu, įtraukiančiu „prašomą vyriausybę" ir „nustatančiąją vyriausybę" (žr. šio sprendimo 310 ir 311 punktus), yra kitas protingas būdas tinkamai ginti pagrindines ieškovų teises, kurios pripažįstamos *jus cogens* normų.

346 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad argumentai, kuriais remiasi ieškovai, grįsdami tariamą savo teisės kreiptis į teismą pažeidimą, turi būti atmesti.

347 Kadangi nė vienas ieškovų nurodytas pagrindas ar argumentas nebuvo pripažintas priimtinas ir Pirmosios instancijos teismui mano, kad šiuo atveju bylos medžiagoje ir posėdyje šalių pateiktoje medžiagoje yra užtektinai informacijos, ieškinys turi būti atmestas, nesant reikalo tenkinti prašymo dėl pirmojo ieškovo ir Jeremy Greenstock, buvusio Sankcijų komiteto pirmininko, apklausos (žr. šio sprendimo 199 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

348 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to

prašė. Pagal 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą įstojusios į bylą valstybės narės ir institucijos turi pačios padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Pagal 87 straipsnio 6 dalį, jeigu byloje sprendimas nėra priimamas, Pirmosios instancijos teismas išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.

349 Atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes ir į šalių reikalavimus, šios nuostatos būtų teisingai taikomos, nurodant, kad ieškovai be savo bylinėjimosi išlaidų turi padengti Tarybos bylinėjimosi išlaidas bei Komisijos nurodytas bylinėjimosi išlaidas, patirtas iki 2002 m. liepos 10 d., įskaitant išlaidas, patirtas procedūroje dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Jungtinė Karalystė ir Komisija, pastaroji – už laikotarpį po 2002 m. liepos 10 d., pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Nėra reikalo priimti sprendimą dėl prašymų panaikinti 2001 m. kovo 6 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001, uždraudžiantį tam tikrų prekių ir paslaugų eksportą į Afganistaną, sustiprinantį skrydžių uždraudimą ir pratęsiantį Afganistano Talibano lėšų ir kitų finansinių išteklių įšaldymą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 337/2000, bei 2001 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2199/2001, ketvirtą kartą keičiantį Reglamentą Nr. 467/2001.**

2. **Atmesti ieškinio dalį, susijusią su 2002 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 881/2002, nustatančiu tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir organizacijoms, susijusiems su Osama bin Ladenu, *Al-Qaida* tinklu ir Talibanu, ir panaikinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 467/2001.**

3. **Ieškovai, be savo bylinėjimosi išlaidų, turi padengti Tarybos bylinėjimosi išlaidas bei Komisijos nurodytas bylinėjimosi išlaidas, patirtas iki 2002 m. liepos 10 d., įskaitant išlaidas, patirtas procedūroje dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.**

4. **Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Komisija, pastaroji – už laikotarpį po 2002 m. liepos 10 d., pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Forwood Pirrung Mengozzi

Meij Vilaras

Paskelbta 2005 m. rugsėjo 21 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

H. Jung

Pirmininkas

J. Pirrung

Turinys

Teisinis pagrindas ..... II - 3546

Ginčo aplinkybės ..... II - 3549

Procedūra ir šalių reikalavimai ..... II - 3562

Dėl ginčijamo reglamento priėmimo procedūrinių pasekmių ..... II - 3568

Dėl esmės ..... II - 3570

1) Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su Tarybos nekompetentingumu priimti ginčijamą reglamentą ..... II - 3570

Dėl pirmos dalies ..... II - 3570

Šalių argumentai ..... II - 3570

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3579

— Dėl Reglamento Nr. 467/200 teisinio pagrindo ..... II - 3579

— Dėl ginčijamo reglamento teisinio pagrindo ..... II - 3585

Dėl antros dalies ..... II - 3596

Šalių argumentai ..... II - 3596

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3597

Dėl trečios dalies ..... II - 3597

Šalių argumentai ..... II - 3597

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3598

2) Dėl antrojo pagrindo, susijusio su EB 249 straipsnio pažeidimu ..... II - 3598

Šalių argumentai ..... II - 3598

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3599

3) Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su ieškovų pagrindinių teisių pažeidimu ..... II - 3602

Šalių argumentai ..... II - 3602

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3612

Pradinės pastabos ..... II - 3612

Dėl iš Jungtinių Tautų kylančios tarptautinės teisės sistemos ir nacionalinės ar Bendrijos teisės sistemos sąryšio ..... II - 3614

Dėl Pirmosios instancijos teismo vykdytinos teisėtumo kontrolės apimties. II - 3621

Dėl tariamo ieškovų pagrindinių teisių pažeidimo ..... II - 3628

— Dėl tariamos ieškovų teisės disponuoti jų turtu pažeidimo ..... II - 3628

— Dėl tariamo teisės į gynybą pažeidimo ..... II - 3632

— Dėl tariamo teisės kreiptis į teismą pažeidimo ..... II - 3640

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 3644